

FOD JUSTITIE

1

2

**BESTE
LEZER**

2012, een scharnierjaar voor Justitie

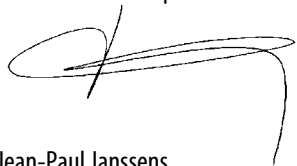
Na een lange periode van lopende zaken, verwelkomde onze FOD in december 2011 een nieuwe minister. Meteen zette Annemie Turtelboom enkele belangrijke bakens uit waarmee Justitie de volgende jaren zal bezig zijn. Het belang van de realisaties waarmee dit activiteitenrapport uitpakt, kan dan ook nauwelijks overschat worden. Ze zijn de voorbode van enkele grote veranderingen waar Justitie voorstaat.

Ik van mijn kant zet het werk van mijn voorganger, Alain Bourlet, met vertrouwen verder. De trein staat op de rails, en ik wil hem nog eens bedanken voor het nieuw elan dat hij aan Justitie heeft gegeven. U weet dat elke evolutie gepaard gaat met belangrijke voorbereidingen en een minutieuze opbouw kent. Het is met die gedachte dat ik u uitnodig dit jaarverslag te ontdekken.

Aangezien we volop in een overgangperiode zitten, kon ook de vorm van dit jaarverslag niet achterblijven. Een grote verandering is dat we de activiteiten niet langer per entiteit voorstellen. Want mogen we niet zeggen dat de FOD Justitie meer is dan de som van de aparte entiteiten? Het is die transversale samenwerking, die zich de komende jaren nog verder zal ontwikkelen, die we willen benadrukken. U zal zien dat we de vele realisaties in dit document per thema hebben ingedeeld. Konden we trouwens een betere opener vinden dan het thema 'samenwerken'?

Als u de informatie uit dit jaarverslag graag aangevuld ziet met statistische gegevens, nodig ik u uit om ook de publicatie 'Justitie in cijfers' te ontdekken op onze website www.justitie.belgium.be

Ik wens u veel leesplezier.

Jean-Paul Janssens
Voorzitter van het directiecomité

IN EEN OOGOPSLAG

SAMENWERKEN

- 2012: de voorbereiding van de grote justitiehervorming 11
- Justitiehuis Antwerpen en partners pakken problematiek gezinsgeweld aan 13

INNOVEREN

- Vernieuwde applicatie voor het Centraal Strafregister en de koppeling met ECRIS 22
- Nieuw labo Glas voor het NICC 25

FOCUSSEN

- Verstrenging van het systeem van voorwaardelijke invrijheidstelling 30
- FOD Justitie sluit 20 % minder overheidsopdrachten (> € 5500) af dan in 2011 34

INVESTEREN

- Extra magistraten en griffiers voor behandeling van het snelrecht 39
- Richt eens online een vzw op 40

EVOLUEREN

- Koning kent 53 keer genade toe45
- Nieuwe en gerenoveerde cellenvleugels scheppen plaats in drie gevangenissen46

SENSIBILISEREN

- Negentien concrete voorstellen om mensenhandel doeltreffender te bestrijden56
- Een woordvoerder voor de FOD Justitie58

ONDERSTEUNEN

- Veiligheid van de Staat tekent voor meer dan 82 000 veiligheidsverificaties64
- Nieuwe wet laat het IACSSO toe kwetsbare burger beter te beschermen..... 68

METEN

- Inkomstenrecord voor Belgisch Staatsblad76
- Enkele statistieken78

**DE VOLLEDIGE
INHOUDSTAFEL
OP PAGINA 80**

Federale overheid

De FOD Justitie staat op het kruispunt van de drie grondwettelijke machten en heeft als opdrachten:

- de voorbereiding en uitvoering van de wetgeving en de ondersteuning van de minister van Justitie in de domeinen waarvoor hij of zij bevoegd is;
- de begeleiding en operationele ondersteuning van de rechterlijke macht, waarbij coördinatie en organisatieontwikkeling voorop staan;
- het toezicht op de adequate uitvoering van de juridische en administratieve beslissingen, met garantie van rechtszekerheid en gelijke behandeling van alle betrokken partijen.

De FOD Justitie is onderverdeeld in directoraten-generaal en stafdiensten.

De missies en organogrammen van de afzonderlijke entiteiten vindt u op www.justitie.belgium.be

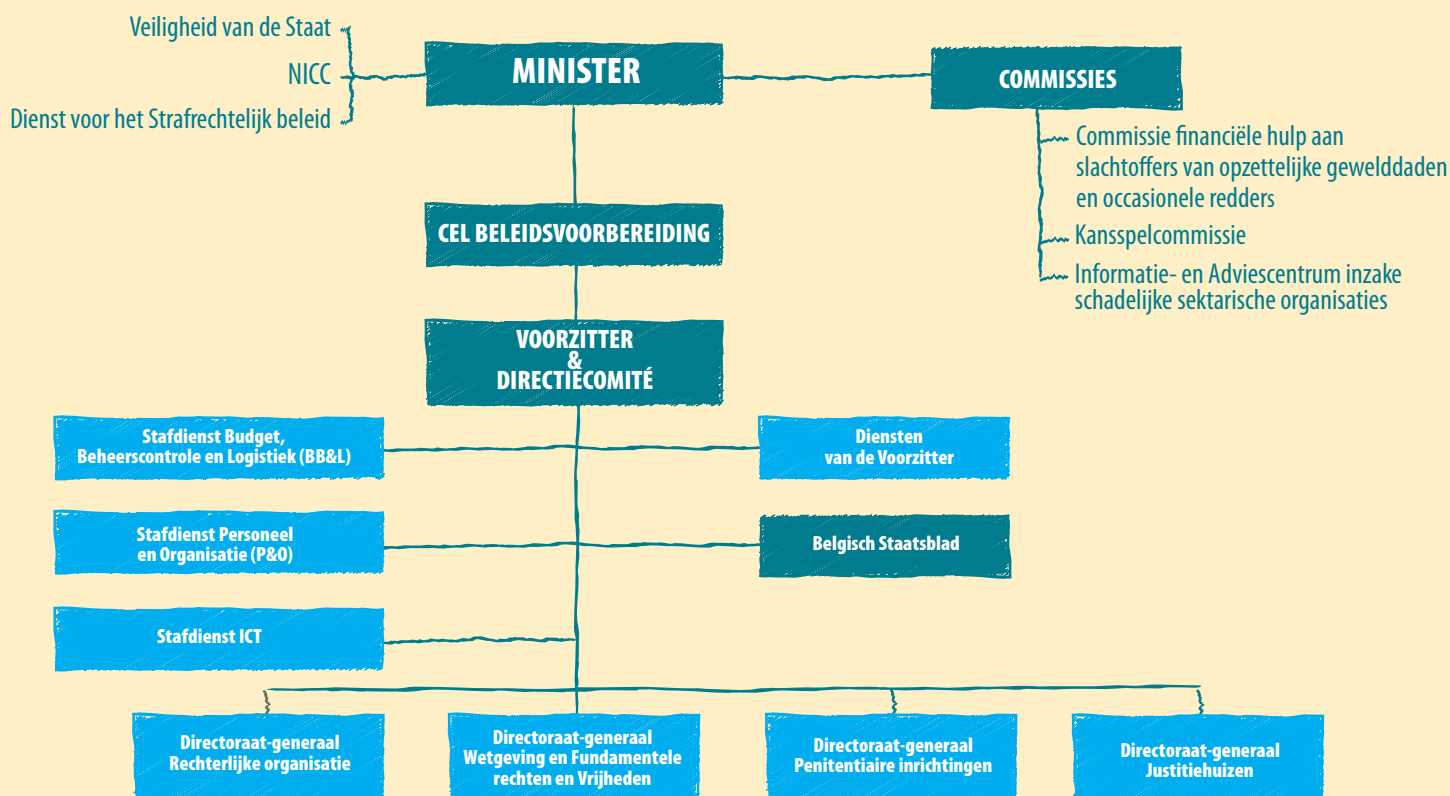
VOorzitter en Directiecomité

Sinds 15 maart 2013 is Jean-Paul Janssens de nieuwe voorzitter van de FOD Justitie. Hij volgt Alain Bourlet op die iets meer dan tien jaar aan het hoofd stond van de FOD. Tussenin nam Daniel Flore vier en een halve maand de functie op van voorzitter ad interim.

Jean-Paul Janssens staat aan het hoofd van het directiecomité, waarin ook de directeurs van alle directoraten-generaal en alle stafdiensten zetelen.

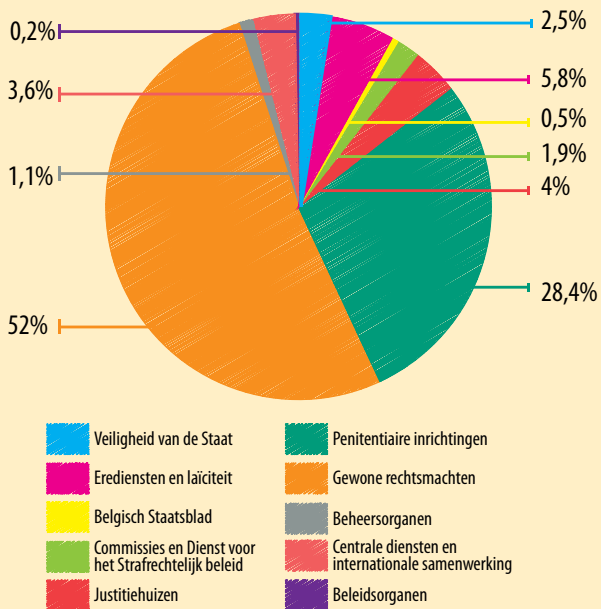
Het directiecomité bepaalt de strategie van de federale overheidsdienst en ziet toe op de uitvoering ervan. De opdrachten zijn:

- het managementplan van de FOD Justitie uitvoeren;
- de activiteiten van de verschillende diensten coördineren;
- voorstellen formuleren om de werking van de FOD te verbeteren;
- de begroting opmaken en de uitvoering ervan controleren;
- het personeelsplan opstellen en toezien op de uitvoering ervan.

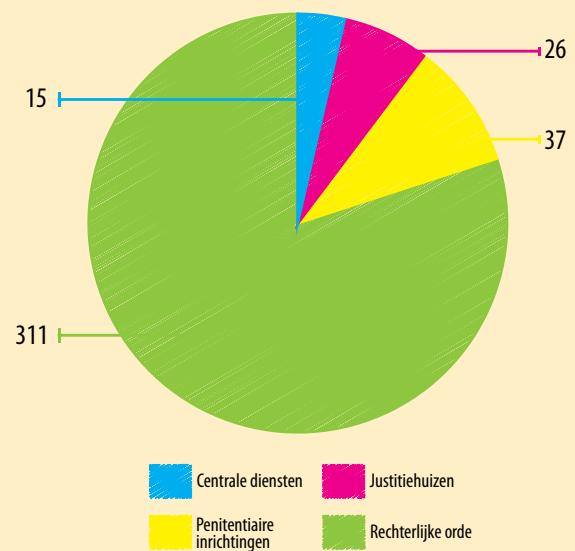

sdienst JUSTITIE

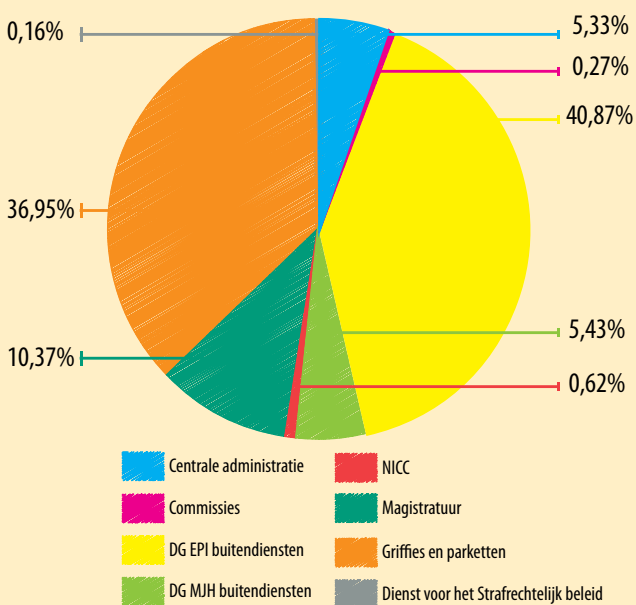
HET BUDGET - 1 842 996 000 EURO

DE GEBOUWEN - 389

HET PERSONEEL - 24 457 MEDEWERKERS

Gelijk halen voor het Internationaal Gerechtshof betekende een belangrijke stap vooruit in de zaak Habré. Een sterk signaal ook voor de slachtoffers van de dictator. De gezamenlijke inspanningen van de FOD Justitie en de FOD Buitenlandse Zaken hebben België op het voorplan gezet in de internationale strijd tegen straffeloosheid.

- Gérard Dive
- Chef van de dienst Internationaal humaan recht
- Bij Justitie sinds 1997

SAMENWERKEN

BELGIË OP KOP

Wet overbrenging gevonniste personen in Europese Unie

In 2008 keurde de Europese Unie een nieuw wetgevend instrument¹ goed over de overbrenging van gevonniste personen tussen de lidstaten. Met de wet van 15 mei 2012 is België één van de eerste lidstaten die dit instrument heeft omgezet en dus kan ons land ervaring opdoen met de toepassing ervan.

Tot dusver werd deze materie geregeld door instrumenten van de Raad van Europa (met een verdrag uit 1983 en het aanvullend protocol uit 1997) en door de bilaterale overeenkomsten die België had gesloten met bepaalde landen. Dit nieuwe instrument vervangt dan ook het bestaande juridische kader en past het beginsel van wederzijdse erkenning toe. De overbrenging is voortaan niet langer afhankelijk van een verzoek aan een andere lidstaat, maar wel van een meer dwingend systeem op grond waarvan de in een lidstaat uitgesproken veroordeling voortaan in de lidstaat van herkomst van de persoon erkend en uitgevoerd moet worden.

De lidstaten moesten dit instrument in principe voor 5 december 2011 in hun nationaal recht omzetten. Op Belgisch niveau heeft het DG Wetgeving en Fundamentele rechten en Vrijheden (DG WL), in overleg met de andere bevoegde departementen (o.a. het College van procureurs-generaal en het DG EPI), de wet van 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie² uitgewerkt. Dankzij de goedkeuring van die wet behoort België tot de eerste groep lidstaten die dit instrument heeft omgezet en die ervaring kan opdoen met de toepassing ervan.

Het DG WL was ook betrokken bij de opmaak van een omzendbrief om de toepassing van de nieuwe wet te vergemakkelijken. De wet werd in september 2012 voor het eerst toegepast.

NIEUW EN CONCREET

Deze nieuwe wet vormt een juridisch kader voor de uitvoering in België van vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een andere lidstaat van de Europese Unie en voor de uitvoering van dergelijke Belgische straffen en maatregelen in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Aangezien de algemene doelstelling erin bestaat de sociale re-integratie van de persoon te bevorderen, is het systeem uitgedacht om de uitvoering van deze straffen te vergemakkelijken in de lidstaat van herkomst van de gevonniste persoon en waar hij zijn woonplaats heeft. Hetzelfde geldt voor de plaats waarheen hij zal worden uitgewezen als gevolg van een bevel tot verwijdering genomen door de lidstaat die de veroordeling heeft uitgesproken.

De wet kan eveneens worden toegepast op de overbrenging naar andere lidstaten, bijvoorbeeld de lidstaat waarvan de persoon geen onderdaan is maar waar hij verblijft en werkt. In dat geval beschikken de lidstaten over een ruimere beoordelingsmarge inzake de opvang van die personen op hun grondgebied met het oog op de strafuitvoering.

De minister van Justitie blijft deels bevoegd. Evenwel werd ook een groot deel van de beslissingsbevoegdheid overgeheveld naar het parket, in het bijzonder naar de procureur des Konings van Brussel. Hij is voortaan de enige Belgische autoriteit die bevoegd is om zich uit te spreken over de erkenning en uitvoering van buitenlandse beslissingen.

¹ Kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie

² BS van 8 juni 2012, blz. 32117 tot 32149

FUNDAMENTEN VOOR GROTE JUSTITIEHERVORMING

Zeventien jaar na de Dutroux-affaire en dertig jaar na de aanslagen door de Bende van Nijvel, legt de Regering Di Rupo in 2013 definitief de contouren vast van het vernieuwde gerechtelijke landschap.

Aan de basis van die hervorming ligt natuurlijk heel wat voorbereidend werk. Zo werden in 2012 de vereiste wetteksten voorbereid, in samenspraak met de beleidscel van de minister. Via een denktank en verschillende werkgroepen werden teksten en ideeën afgetoetst en besproken met de magistraten.

DE HERVORMING IN EEN NOTENDOP

1. ARRONDISSEMENTEN

In navolging van de politiehervorming wordt het gerechtelijk landschap hertekend. De 27 arrondissementen vloeien samen tot 12 grotere arrondissementen. Deze nieuwe gerechtelijke arrondissementen volgen het bestaande administratieve niveau van de provincies. Rekening houdend met de specifieke kenmerken van Brussel en Eupen, ontstaan er zo 12 gerechtelijke arrondissementen: de 10 provincies + Brussel en Eupen. De rechtbanken van koophandel en de arbeidsrechtbanken zijn bevoegd binnen het rechtsgebied van het hof van beroep, met uitzondering voor Brussel, Leuven, Nijvel en Eupen.

2. MOBILITEIT EN SPECIALISATIE

Magistraten krijgen een benoeming op niveau van het nieuwe gerechtelijk arrondissement. Doordat de arrondissementen vergroten, worden de magistraten op een grotere schaal benoemd en kunnen ze in heel de provincie worden ingezet. Ook de mobiliteit tussen de arrondissementen binnen het rechtsgebied van het hof van beroep vergroot.

3. BEHEER

De rechterlijke orde krijgt meer autonomie en verantwoordelijkheid. In de beheersdomeinen zal een beheersovereenkomst met doelstellingen de objectieve graadmeter worden op basis waarvan personeel en middelen worden toegekend.

Om dit mogelijk te maken, creëert de justitiehervorming drie nieuwe organen die de spil vormen in de nieuwe structuur. Deze organen zullen verantwoordelijk worden voor de verdeling van de middelen over de lokale entiteiten binnen de rechterlijke orde.

HET COLLEGE VAN HET OPENBAAR MINISTERIE

Het College van het OM wordt bevoegd voor het beheer van het OM en krijgt een andere samenstelling dan het bestaande College van procureurs-generaal. Het college van PG's blijft verantwoordelijk voor het uitzetten van het strafrechtelijk beleid.

HET COLLEGE VAN HOVEN EN RECHTBANKEN

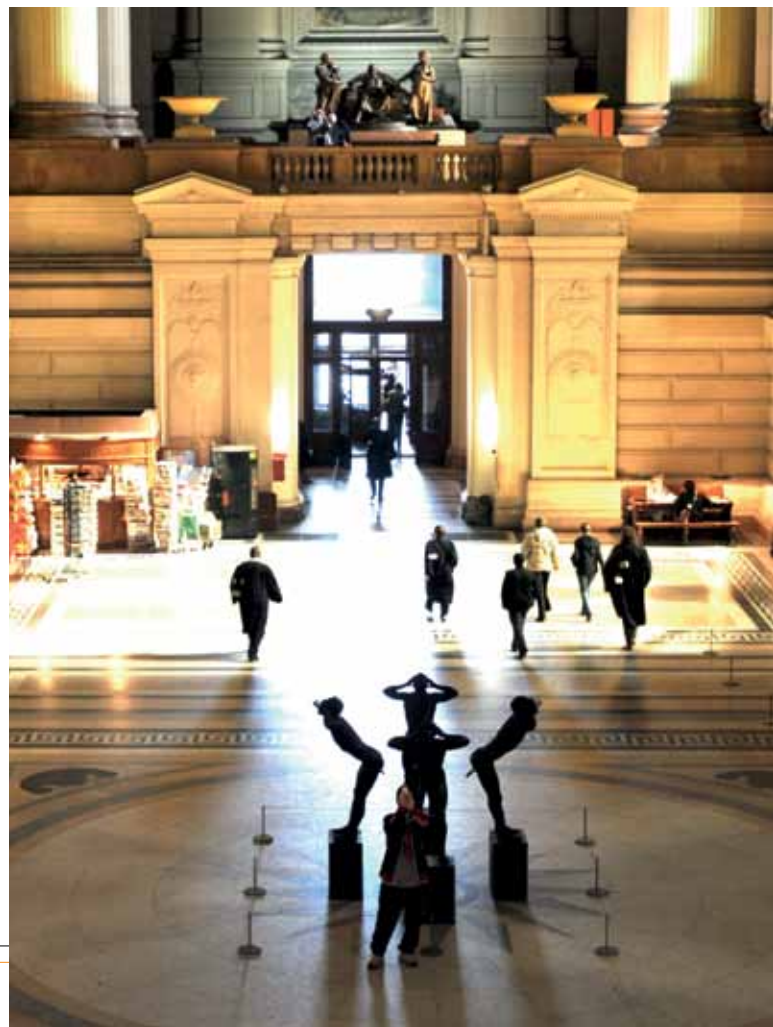
Het College van Hoven en Rechtbanken neemt maatregelen die een toegankelijke, onafhankelijke, tijdige en kwaliteitsvolle rechtspraak verzekeren door het organiseren van onder meer communicatie, kennisbeheer, kwaliteit, werkprocessen, informatisering, strategisch personeelsbeleid, statistiek, werklastmeting en werklastverdeling.

CASSATIE

Cassatie, het hoogste rechtscollege in ons land, controleert of alle vormvereisten en rechtsregels correct werden toegepast of geïnterpreteerd. Cassatie maakt daardoor geen deel uit van het College van de Zetel of het College van het Openbaar Ministerie.

De minister van Justitie sluit een beheersovereenkomst af met elk van deze drie organen. Aan deze beheersovereenkomst worden doelstellingen verbonden op basis waarvan personeel en middelen worden toegekend. De Colleges moeten op hun beurt verantwoording afleggen aan de minister.

Deze drie pijlers worden in verschillende wetsontwerpen gegoten door minister van Justitie Annemie Turtelboom en komen in 2013 voor het parlement. Justitie is stilaan klaar voor de definitieve stap naar de 21^e eeuw.

EUROPEES GELD VOOR UITWISSELING DNA-GEGEVENS

Het Verdrag van Prüm, door België ondertekend op 27 mei 2005, regelt de samenwerking en uitwisseling van gerechtelijke informatie tussen de deelnemende lidstaten van de Europese Unie. Onder de gegevens die uitgewisseld worden, vallen DNA-profielen, digitale vingerafdrukken en registratiegegevens van voertuigen.

Dankzij dit verdrag zal België bijvoorbeeld automatisch kunnen verifiëren of een onbekend DNA-profiel gevonden op een plaats van misdrijf in België, overeenkomt met het DNA-profiel van een veroordeelde in een ander land. Indien dit zo is, bestaat er een grote waarschijnlijkheid dat deze twee profielen werkelijk van eenzelfde persoon afkomstig zijn. Wanneer zo een overeenkomst gevalideerd wordt, kunnen de Belgische gerechtelijke instanties beslissen om contact op te nemen met de buitenlandse gerechtelijke of politieke instanties om bijkomende inlichtingen te vragen die eventueel toelaten om het misdrijf waarbij het onbekend DNA-profiel werd gevonden, op te helderen.

Het verdrag van Prüm werd omgezet in Europees recht door de beslissingen van de Raad van de Europese Unie van 23 juni 2008. Volgens die beslissingen moesten alle betrokken landen op 6 augustus 2011 operationeel zijn voor de uitwisseling van gegevens. Momenteel voldoet België nog niet aan alle voorwaarden om volledig operationeel te zijn.

Toch werden er wel degelijk concrete maatregelen genomen, in het bijzonder met betrekking tot DNA. Vooreerst met de stemming van de wet van 7 november 2011 ter wijziging van de 'DNA-wet' van 22 maart 1999, waarmee in het Belgisch recht de basis werd gelegd voor de uitwisseling van DNA-gegevens volgens Prüm. In de loop van 2012 werden verder inspanningen geleverd om een koninklijk besluit op te stellen ter uitvoering van deze wet. Ten tweede, het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) werd op 3 mei 2012 in kennis gesteld van de beslissing dat de Europese Commissie

de fondsaanvraag goedgekeurde voor het project dat het NICC indiende in 2011, een project ter ondersteuning van de uitwisseling van de DNA-gegevens volgens het verdrag van Prüm.

Binnen het NICC wordt het PIES-project ("païs" uitgesproken) gecoördineerd door onderzoeker Patrick Jeuniaux en beheerder van de nationale DNA-databanken Vanessa Vanvooren. Het PIES-project is gestart op 1 november 2012 en zal eindigen op 31 oktober 2015. Het voorziene budget bedraagt ongeveer 1,1 miljoen euro. Het project verloopt in partneriaat met Europol en verschillende instituten uit Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk: de Direction Centrale de la Police Judiciaire, het Nederlands Forensisch Instituut, de Universiteit Leiden, het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving, de Northumbria University en Sustainable Criminal Justice Solutions.

Op 5 en 14 november 2012 kwamen deze partners samen in Brussel voor het startschot van dit Europees project. Voor het NICC is het PIES-project een uitgelezen kans om België operationeel te maken. In december 2012 werd dan ook een selectieprocedure gestart voor de aanwerving van drie extra wetenschappelijke medewerkers. Er zijn ook plannen om het informaticasysteem van het NICC aan te passen en om de manier van werken af te stemmen op Prüm. De Franse en Nederlandse partners zullen zich vooral toespitsen op de evaluatie van de voordelen die voortkomen uit de uitwisseling (in termen van oplossing van criminele zaken). Andere studies zijn gericht op de opstelling van regels om de efficiëntie van de uitwisseling te verhogen en op de studie van de strategische voordelen. En, niettegenstaande het Verenigd Koninkrijk ook nog niet operationeel is, beschikken onze Engelse partners over andere types van expertises die ze ter beschikking zullen stellen om factoren die verbonden zijn aan de criminaliteit te bestuderen, alsook voor de studie van het politiek beleid rond DNA en de grote variëteit aan procedures die het gerechtelijk en politieel ondersteunen in de Europese Unie toestaan.

ANTWERPS PROJECT ZET TOON IN AANPAK GEZINSGEWELD

Het justitiehuis van Antwerpen heeft in 2012 een nauwe samenwerking opgezet met de hulpverleningsdiensten en het parket. In het kader van een effectieve bestrijding van intrafamiliaal geweld werd in Antwerpen uit de lokale overlegstructuur een intensief samenwerkingsproject geboren.

Het project heet CO3 en dat staat voor Cliëntcentrale Organisatie met drie partners. De cliënt - hier het gezin - staat centraal. De drie partners wijzen op politie/justitie, hulpverlening/zorg en lokale besturen (de provincie Antwerpen en de stad Antwerpen). Het pilootproject werkt als een proeftuin in de aanpak van gezinsgeweld in die zin dat moeilijke dossiers inzake partnergeweld worden geselecteerd en er door de drie partners een gezamenlijk traject wordt uitgewerkt voor het gezin. Het uiteindelijke doel van CO3 is om het geweld te stoppen, recidive te voorkomen en handvatten aan te reiken om problemen in de toekomst te voorkomen.

"De complexiteit van het thema maakt samenwerking lang niet evident"

SAMEN ONDERDAK

Omdat gezinsgeweld heel complex is en er vaak meerdere hulpverleningsdiensten betrokken zijn op één gezin, bleek de samenwerking in het verleden niet altijd even makkelijk. Met dit project komt er nu een compleet andere aanpak. De verschillende partners, zoals de politie, de justitieassistenten en het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk, vinden samen onderdak in het justitiehuis van Antwerpen. Zo kunnen ze efficiënt met elkaar samenwerken. Elk van deze diensten heeft één of twee medewerkers voor een groot deel van hun tijd gedetacheerd aan CO3.

KETENAANPAK

De aanpak van het team van CO3 is nieuw en bestaat uit een ketenaanpak met verschillende processen die elkaar opvolgen. De eerste stap staat voor onthaal en *intake*, waarbij verschillende diensten - zowel vanuit politie en justitie als vanuit de hulpverleningsdiensten - een probleem in een gezin kunnen signaleren. Vervolgens komen dossiervorming en analyse aan bod, waarbij een 'ronde tafel' met verschillende partners plaatsvindt. Er wordt een inschatting gemaakt van de problemen binnen het gezin in kwestie. Nadien volgt het proces weging en kwalificatie. Hier wordt de ernst van de problematiek en de prioriteit bepaald wat resulteert in een plan van aanpak. Nadien volgt de stap van de casusregie en de

uitvoering van het plan onder leiding van een casusregisseur. Deze laatste plant ook regelmatig een casuoverleg met de verschillende partners. De laatste stap bestaat vervolgens uit een evaluatie. Wanneer de doelstellingen voor het gezin bereikt zijn, kan ook het dossier worden afgesloten.

Het project CO3 wordt wetenschappelijk onderzocht door de universiteit van Leuven.

ZAAK HABRÉ

België strijdt tegen de straffeloosheid

Op 20 juli 2012 heeft het Internationaal Gerechtshof, de hoogste rechterlijke instantie van de Verenigde Naties, beslist dat Senegal onverwijld een vonnis moet vellen inzake Hissène Habré. Reden daarvoor is dat het land nalaat Habré uit te leveren.

Hissène Habré kwam in 1982 aan de macht in Tsjad en voerde er een meedogenloze dictatuur waarbij ongeveer 40 000 personen de dood vonden. Hij werd in 1990 afgezet door de huidige president Idriss Déby en vluchtte naar Senegal waar hij in ballingschap een luxeleven leidt. Hissène Habré wordt vervolgd in België naar aanleiding van klachten die 21 slachtoffers van Tsjadse afkomst, waarvan sommigen de Belgische nationaliteit hadden verkregen, in 2000 en 2001 hebben ingediend. De feiten die in de klachten worden vermeld zijn bijzonder ernstig en kunnen worden gekwalificeerd als daden van foltering, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid.

In 2005 heeft het Belgische gerecht een internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd tegen Hissène Habré en de Senegalese autoriteiten om zijn uitlevering gevraagd. Overeenkomstig de internationale verplichtingen van Senegal (in het bijzonder deze voorzien in het Verdrag van de Verenigde Naties tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling) is het land verplicht de voormalige Tsjadse president voor de eigen rechtscolleges te vervolgen aangezien hij niet aan België wordt uitgeleverd.

Omdat Senegal hem niet wou uitleveren en geen concrete vervolging tegen de betrokkene had ingesteld, heeft ons land in februari 2009 een procedure tegen Senegal ingeleid bij het Internationaal Gerechtshof.

Het arrest van 20 juli 2012 en de politieke wijzigingen binnen Senegal hebben de Senegalese autoriteiten ertoe aangezet een akkoord met de Afrikaanse Unie te ondertekenen. De bedoeling is om bijzondere kamers op te richten binnen de Senegalese rechtbanken die bevoegd zijn om een vonnis te vellen over de misdaden waarvan Hissène Habré wordt beschuldigd. Na jaren van immobilisme kunnen de slachtoffers, waarvan verscheidene reeds zijn overleden sinds het begin van de zaak, er eindelijk op hopen dat degene die hen leed heeft veroorzaakt zal worden gevonnist. De vervolgingen zijn gestart en het proces van Hissène Habré wordt in 2014 verwacht.

Hissène Habré na verhoor door het hof van beroep in Dakar, Senegal op 15 november 2005 © 2005 Private

BELANGRIJKE ROL VOOR BELGIË

De symbolische waarde van de zaak Habré mag niet worden onderschat. De mogelijkheid om recht te doen aan de slachtoffers is een krachtig signaal in de strijd tegen de misdaden tegen de mensheid. België heeft in dat kader een sleutelrol gespeeld. Dankzij de inspanningen van de FOD Justitie en de FOD Buitenlandse Zaken is België voor de eerste maal erin geslaagd op dit punt zijn gelijk te halen als eisende partij voor een internationaal gerechtshof. Dit is een grote stap vooruit in de gevoelige context van de strijd tegen de internationale criminaliteit in hoofde van belangrijke politieke actoren.

INSPIRATIE VOOR ONZE NOORDERBUREN

Op 11 juni 2012 woonde de Kansspelcommissie (KSC) de plechtige installatie bij van de nieuwe Kansspelautoriteit in Nederland (KSA). Vooral bij de regulering van online kansspelen kan ons land Nederland meer wegwijs maken.

De KSA ging van start op 1 april 2012 en gaf op die bijeenkomst meer uitleg over haar organisatie, taken, bevoegdheden en werkwijze. Een belangrijke taak is weggelegd voor de regulering van online kansspelen die in Nederland op til is. In die context ontving de KSC verschillende delegaties uit Nederland om hen in te wijden in de Belgische kansspelwetgeving en online regulering.

Zo kwamen op 17 juli 2012 de raad van bestuur van de KSA en de directeur van de administratie naar Brussel. Tijdens het bezoek kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- het Belgische kansspelstelsel in het algemeen: kansspelbeleid en -uitvoering, zowel *land based* als online
- het vergunningsstelsel voor *land based* en online, ervaringen met vergunningverlening
- de handhaving van de kansspelwet en regelgeving in het algemeen en van online kansspelen in het bijzonder (zwarte lijst e.d.)

- technische controles van de kansspelapparatuur: *land based* en online
- het EPIS-systeem
- *match fixing*: ervaringen en aanpak
- de mogelijke samenwerking tussen de KSC en de Nederlandse Kansspelautoriteit

Op 13 juni 2012 kreeg de KSC bezoek van een delegatie van het Nederlandse ministerie van Veiligheid en Justitie. Op een praktische manier werd getoond hoe uitsluitingen verlopen in zowel de reële als de virtuele wereld. Er volgde ook een demonstratie van hoe kansspeltoestellen worden gecontroleerd door de dienst Metrologie. De aanpak van de online kansspelcriminaliteit werd uit de doeken gedaan, naast een algemene uiteenzetting over het Belgisch stelsel. Bijzondere aandacht ging uit naar de recente vernieuwingen (weddenschappen, mediaspelen, internet).

Beide bezoeken werden positief onthaald en de eerste voorzichtige stappen naar een mogelijke verdere samenwerking zijn gezet.

OOK BULGAARSE DELEGATIE OP BEZOEK

Ook the Bulgarian State Commission on Gambling erkent de voortrekkersrol van België in het Europese kansspelbeleid en bracht een werkbezoek aan de kantoren van de KSC. Zo wilden de Bulgaren graag de Belgische procedures leren kennen om de verschillende types van vergunningen te beheren en toonden zij interesse in de wijze waarop de KSC informatie verstrekt aan de Belgische burger. Ook het EPIS-systeem - het paradepaardje - en de manier waarop de informatica en metrologie kunnen bijdragen tot een betere controle en bescherming van spelers kwam aan bod. Uiteraard kon uitleg over de complexe procedures om al deze en andere (bv. uit de databank) digitale informatie te beschermen niet ontbreken. Daarnaast werd de informatisering van de opleiding om een vergunning D te verkrijgen uit de doeken gedaan. Dat is immers één van de wijzen waarop de Kansspelcommissie tracht haar administratieve taak te vereenvoudigen. Het bezoek werd afgerond met een bezoek aan casino Viage in Brussel.

LOKALE REFLECTIE OVER ALTERNATIEVEN VOORLOPIGE HECHTENIS

In 2012 hebben de directeurs van de Franstalige justitiehuzen elk in hun gerechtelijk arrondissement lokale overlegvergaderingen georganiseerd. Het overleg concentreerde zich op het thema van de vrijheid onder voorwaarden. Een jaar eerder was dat ook al het geval op federaal niveau.

De overlegstructuren met betrekking tot de door de justitiehuzen uitgevoerde opdrachten waren op drie niveaus georganiseerd: federaal, regionaal (rechtsgebied van de hoven van beroep) en lokaal (gerechtelijk arrondissement). De inhoud van de besprekingen varieerde naargelang van het niveau. Waar de federale vergaderingen vooral informatief zijn en de denksporen omschrijven, maakt het lokale niveau concrete besprekingen mogelijk aangezien het de justitiehuzen en de rechtstreeks bij het beheer van de mandaten betrokken magistraten samenbrengt: onderzoeksrechters en vertegenwoordigers van het parket, van de raadkamer en van de kamer van inbeschuldigingstelling. Aan de vergaderingen namen ook justitieassistenten deel.

SUCCESVOLLE SAMENWERKING MET NICC

In het kader van dit thema hebben de justitiehuzen samengewerkt met de onderzoekers van het NICC, die hierover heel wat opzoeken hebben gedaan. De specifieke situaties met betrekking tot voorlopige hechtenis en vrijheid onder voorwaarden werden vanuit een lokale invalshoek voorgesteld. Voor ieder gerechtelijk arrondissement hebben de onderzoekers een vergelijking gemaakt tussen de justitiabelen onder vrijheid onder voorwaarden en de justitiabe-

len onder aanhoudingsbevel. Zij analyseerden de strafbare feiten die tot de maatregelen hebben geleid en specificeerden ook het type van de opgelegde voorwaarden, de duur van de maatregelen en de redenen tot afsluiting.

Bepaalde voorgestelde cijfers riepen vragen op en waren voer voor discussie. Zo was er bijvoorbeeld een onderzoeksrechter die opmerkte: *“De invoering van de wet van 1990 heeft blijkbaar niet tot het beoogde doel geleid, te weten de vermindering van de gevangenisbevolking. Wij merken daarentegen een uitbreiding van de waaier strafmaatregelen en van het controlegebied”.*

BROODNODIGE SAMENWERKING MET MAGISTRATEN

De magistraten legden uit dat zij met de vrijheid onder voorwaarden een risico nemen omdat niemand weet wat de toekomst brengt. Om alle waarborgen te hebben en de doeltreffendheid van de maatregel te verhogen, moet de samenwerking tussen de justitiehuzen en de magistraten zich zo efficiënt mogelijk ontwikkelen. Initiatieven zoals het proefproject van de permanenties in Brussel, bevorderen het overleg en geven een zicht op ieders verwachtingen. Het dagelijks werk van de justitieassistent kent echter nog steeds bepaalde moeilijkheden. Die kwesties konden tijdens de vergaderingen aan de magistraten worden voorgelegd. Misschien kunnen zij wel bepaalde elementen in een andere context plaatsen? De balans van die lokale overlegstructuren was in elk geval zeer positief, zeker op het vlak van dynamiek en samenwerking.

Focus op opleiding voor gevangenispersoneel

In 2012 nam België het voorzitterschap op zich van het Europese netwerk van opleidingscentra voor gevangenispersoneel. Dat netwerk doet Europese opleidingscentra samenwerken om de basis- en voortgezette opleiding voor penitentiair personeel verder te ontwikkelen. Tegelijk wil het ook de burger informeren over het gevangeniswezen.

Als voorzitter organiseerde het opleidingscentrum voor penitentiair personeel in Marneffe (CFPP) van 12 tot en met 14 september de vijfde conferentie van dat Europees netwerk. Ze werkte hiervoor nauw samen met de opleidingscentra in Brugge en Merksplas. Leden van gevangenisadministraties uit vijftien landen zakten af naar Marneffe om de conferentie bij te wonen.

Het eerste thema dat werd aangesneden was het geweld in de gevangenissen en dan vooral het aspect gijzelingen. De deelnemers wisselden beste praktijken uit over de opleiding die het gevangenispersoneel in hun land krijgt om met geweld om te gaan en zich te beschermen. Vervolgens kwam de toegenomen radicalisering aan bod waarbij een Noorse onderzoeker de resultaten van Europese studies over dit onderwerp toelichtte. Ten slotte lag de focus op de basisopleiding voor penitentiare bewakingsassistenten. Hierbij kreeg het initiatief van de Belgische opleidingscentra, dat beginners tijdens hun opleiding laat bijstaan door een vaste mentor, veel aandacht. Na afloop konden de deelnemers de simulatievleugel van het CFPP bezoeken.

NIEUWE ADEM VOOR HET GREF

Op het internationale forum van het GREF (Gaming Regulators European Forum) op 17 juni 2012 ging het vooral over de ontwikkeling van de regelgeving in verschillende uitgekozen landen, waaronder enkele oude Portugese kolonies en Singapore. Ook de nieuwe rol van het GREF en van de leden van de board kwam uitgebreid aan bod.

Aan de vergadering namen 78 deelnemers uit 28 Europese en 4 niet-Europese landen deel (Mozambique, Kaapverdië, Macau - oude Portugese kolonies - en Singapore). De Franse Autorité de Régulation des Jeux En Ligne (ARJEL) speelde een rol als waarnemer.

WELKE TOEKOMST VOOR HET GREF?

Om een en ander nieuw leven in te blazen, werd gedebatteerd over de rol van het GREF en de manier van werken voor de toekomst. Het GREF is een plaats waar veilig van gedachten kan worden gewisseld, verenigt niet-politieke organen en wordt op internationaal niveau erkend.

De opdracht die het GREF zichzelf in de toekomst moet geven, de rol die het GREF kan spelen ten aanzien van de Europese instellingen, de toekomstige taak van de werkgroepen, de eventuele betaling van een jaarlijkse bijdrage en de aanwijzing van een nieuwe bestuurder (en zelfs de aanwerving van een halftijds personeelslid om het werk af te handelen), het zijn allemaal punten die in kleine groepjes werden besproken.

Dit werd gevolgd door een eerste stemming over de regels en de voorwaarden om deel te nemen aan de stemming. Daarna was het tijd om zich daadwerkelijk uit te spreken over de benoeming van de nieuwe voorzitter van het GREF en de leden van de board. De Zweed Håkan Hallstedt werd aangesteld als nieuwe voorzitter van het forum.

Drugshonden in de gevangenis

Om het druggebruik bij gedetineerden en de drugshandel in de gevangenis terug te dringen, vinden er voortaan in elke inrichting maandelijks één of meer controles met drugshonden plaats. Vroeger gebeurde dat nooit of slechts enkele keren per jaar.

In oktober 2012 legde het directoraat-generaal Penitentiaire inrichtingen (DG EPI) in een samenwerkingsovereenkomst met de federale politie vast dat het zeven jaar lang budget ter beschikking stelt om een beroep te kunnen doen op hun drugshonden en begeleiders voor deze acties.

Door de controles met drugshonden op te voeren, wil het DG EPI in de eerste plaats het aanbod aan drugs in de gevangenis doen dalen. Er worden immers veel drugs (binnen)gesmokkeld en de drugsmarkt in de gevangenis is sterk aanwezig. De drugshonden voeren drie soorten controles uit: controle van de gedetineerden, controle van de cellen en gemeenschappelijke ruimtes en controle van de bezoekers. De inzet van drugshonden maakt deel uit van een geïntegreerd drugsbeleid in de gevangenis. Naast veiligheid en controle gaat immers ook aandacht uit naar drugbegeleiding.

© Belga

De justitiehuzen hebben een nieuwe communicatietool: een interactief informatieportaal. Met het systeem kunnen we alle cijfergegevens over personen die veroordeeld zijn tot een alternatieve straf opslaan en consulteren. De eerste resultaten zijn alvast hoopgevend want we zien al een daling in de wachtlijsten van elektronisch toezicht.

- Marie-France Goffin
- Directrice van het justitiehuis van Namen
- Bij Justitie sinds 1971

INNOVEREN

WATERSIDE

EERSTE ECOLOGISCHE KANTOREN

In juli 2012 heeft het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen zijn intrek genomen in het gebouw Waterside, aan het kanaal van Willebroek in Brussel. Het gebouw is een vernieuwend gemengd vastgoedproject bestaande uit woningen en 12 000 m² kantoorruimte. Het gebouw wordt gekenmerkt door zijn duurzame en ecologische constructie.

De materialen werden gekozen om energieverlies tegen te gaan. Het zonneweringsstelsel sluit en opent automatisch via een miniweerstand op het dak van het gebouw. De binnentemperatuur wordt geregeld naargelang van de buitentemperatuur. Het traditionele airconditioningsysteem heeft plaats gemaakt voor een koelbuizensysteem in de plafonds, vergelijkbaar met een netwerk gevuld met zeer koud water, zodat de plafonds en de kantoren uniform worden afgekoeld zonder luchtstromen te veroorzaken zoals dat het geval is bij het traditionele airconditioningsysteem. De binnenlucht wordt eveneens gerecycleerd om te voorkomen dat er voortdurend warme buitenlucht moet worden afgekoeld. Een ander voordeel ervan is dat de lucht niet langer droog is. Tot slot wordt het op het dak verzamelde regenwater gebruikt voor het sanitair, zodat aanzienlijk wordt bespaard op het vlak van drinkwater.

ZORGVULDIG VOORBEREIDE VERHUIS

De informatici waren de eersten die begin juni 2012 aan de slag gingen om de computeraansluitingen voor te bereiden. Daarna werden de andere diensten van het DG EPI, die tot dan toe verdeeld waren over verschillende gebouwen op de Waterloolaan, het Treurenberggebouw en de gevangenis van Berkendael, in vijf fasen overgebracht. De dienst belast met het beheer van de dossiers van gedetineerden, een dienst die continu operationeel moet blijven, werd in twee fasen verhuisd: een groep van negen personen werd eerst overgeheveld om de continuïteit van de behandeling van dossiers te waarborgen, en de verhuis van de 35 andere personen het weekend daarop mogelijk te maken.

Dankzij de organisatie door de directie Logistiek van de stafdienst Budget, Beheerscontrole en Logistiek kon de verhuis van 300 personen en 2250 lopende meter archief in elf dagen tot een goed einde worden gebracht.

Het Waterside-gebouw ligt vlakbij Tour & Taxis en het Noordstation

Nieuwe omzendbrief sociaal strafrecht

Het opsporings- en vervolgingsbeleid van inbreuken op strafbepalingen van het sociaal recht kan voortaan uniform verlopen. Dat moet mogelijk zijn door de nieuwe omzendbrief inzake strafrechtelijk beleid.

De omzendbrief reikt de richtlijnen aan voor de toepassing van de minnelijke schikking en bemiddeling in strafzaken. Ook de manier waarop arbeidsauditoraten hun sociale opdracht en de hiervoor gebruikte methode benaderen wordt uiteengezet.

Bovendien biedt de omzendbrief een overzicht van de meest voorkomende misdrijven inzake arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht en hoe deze misdrijven worden behandeld.

De opzet en coördinatie van de deskundigengroep die belast was met het opstellen van deze omzendbrief lag in handen van de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid. Dat gebeurde op vraag van het expertisenetwerk sociaal strafrecht van het College van procureurs-generaal.

Tijdelijk huisverbod bij familiaal geweld

Sinds 1 januari 2013 kan de procureur des Konings een gevaarlijk persoon preventief uit huis zetten om de partner en kinderen te beschermen en dat voor een periode van maximum tien dagen.

Met de wet op het tijdelijk huisverbod¹ kan de procureur een persoon, die een ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de medebewoners, meteen de toegang ontzeggen tot de gemeenschappelijke verblijfplaats. Dat huisverbod kan maximaal tien dagen gelden.

Hoe het huisverbod in de praktijk moest worden toegepast, was echter niet duidelijk op basis van de beknopt opgestelde wet. Er was dus nood aan verduidelijking voor politie en Openbaar Ministerie.

Die bijkomende richtlijnen kwamen er onder de vorm van de gemeenschappelijke omzendbrief COL 18/2012 van de minister van Justitie, de minister van Binnenlandse Zaken en het College van procureurs-generaal. De Dienst voor het Strafrechtelijk beleid (DSB) leverde een belangrijke bijdrage aan dat schrijfproces. In 2012 publiceerde de DSB immers een uitvoerig rapport omtrent uithuisplaatsing² en maakte de dienst deel uit van de werkgroep 'Intrafamiliaal geweld' bij het College van procureurs-generaal.

In de toekomst moet de nieuwe mogelijkheid van het tijdelijk huisverbod meer ingang vinden in de praktijk. Dat zal gepaard gaan met een sterke oriëntatie naar de hulpverlening. Zo kunnen we nog efficiënter optreden tegen familiaal geweld.

¹Wet van 15 mei 2012 betreffende het tijdelijk huisverbod in geval van huiselijk geweld, B.S. 1 oktober 2012; en Wet van 15 juni 2012 tot bestraffing van de overtreding van het tijdelijk huisverbod en tot wijziging van artikelen 594 en 627 van het Gerechtelijk Wetboek, B.S. 1 oktober 2012

²I. Lederca, K. Berteloot, S. Sivri en M. Defour, Uithuisplaatsing als juridisch instrument in de aanpak van partnergeweld, Dienst voor het Strafrechtelijk beleid, januari 2012

CENTRAAL STRAFREGISTER VERNIEUWD

Jaarlijks codeert de dienst Centraal Strafregister meer dan 250 000 nieuwe vonnissen. Het systeem van het Centraal Strafregister (CSR) was vorig jaar aan vernieuwing toe. De switch naar een verbeterde technologische omgeving met dezelfde functionaliteiten heeft de toepassing veel praktischer gemaakt.

Samen met de dienst Centraal Strafregister heeft de stafdienst ICT vorig jaar meegewerkt aan de eerste fase van de modernisering van de toepassing, wat al enkele veelbelovende resultaten heeft opgeleverd. In de eerste plaats is er nu minder tijd nodig voor codering. Ook de betrouwbaarheid van de gegevens gaat erop vooruit. Tijdens de codering wordt het rijksregister automatisch en systematisch geraadpleegd voor de dossiers van alle Belgen en de in België verblijvende buitenlanders.

EEN EERSTE STAP

Nu sturen de griffies van de rechtbanken hun veroordelingsbulletins nog per post naar de dienst CSR, die ze codeert. Dankzij de resultaten van deze eerste projectfase zal de registratie van de veroordeling bij de griffie automatisch ingevoerd worden in de gegevensbank van het CSR.

Dat idee om gegevens te centraliseren, komt ook terug in andere projecten die bij Justitie lopen. MaCH (Mammoth at Central Hosting) verzamelt sinds kort de informatie van de politierechtbanken en politieparketten op een centrale beveiligde server. Zodra de MaCH-toepassing en die van het CSR zijn gekoppeld, zullen we nog meer tijdswinst boeken.

Het moderniseringsproces zou het op termijn ook mogelijk moeten maken om de gemeentelijke en andere administraties rechtstreeks aan de gegevensbank van het CSR te koppelen. Het huidige gemeentelijk strafregister heeft dan geen bestaansreden meer en zou logischerwijze kunnen wijken voor een centraal en uniek strafregister. Het einde van die eerste fase betekent ten slotte ook dat de koppeling met andere systemen wordt vergemakkelijkt.

EUROPEES STRAFREGISTER

Sinds vorig jaar is ook het Centraal Strafregister aan het ECRIS-systeem gekoppeld. Dat is sinds 2012 de opvolger van het pilot-systeem NJR waaraan België samen met zeven andere Europese landen heeft deelgenomen. Dat systeem koppelt de strafregisters van alle lidstaten van de EU aan elkaar. Door aan dit project deel te nemen, onderstreept België het grote belang dat het hecht aan de uitwisseling van informatie van juridische aard buiten zijn landsgrenzen. Zo wisselt ons land nu gegevens uit met het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Finland. In januari 2013 komt ook Frankrijk erbij. De koppelingen met de andere lidstaten krijgen stilaan vorm.

VOORDELEN

- De antwoorden op de aanvragen voor Europese uittreksels verlopen sneller.
- De verdergaande codering van de strafbare feiten en de straffen zorgt ervoor dat de lidstaten onderling de buitenlandse veroordelingen beter begrijpen.
- De kennisgevingen van de veroordelingen van de onderdanen van de EU-lidstaten worden sneller overgezonden aan de lidstaten.

INFORMATIEPORTAAL BOOST VOOR JUSTITIEHUIZEN

In 2012 pakten de justitiehuizen uit met een primeur in de vorm van een interactief informatieportaal dat de directie en de experts toelaat om permanent te beschikken over werkingscijfers van de justitiehuizen. Met de tool moeten zij onder andere de wachtlijsten in het elektronisch toezicht kunnen opvolgen en de uitbreiding van het aantal veroordeelden met een enkelband beheersen. De eerste resultaten zijn alvast hoopgevend.

Om veroordeelden met een alternatieve straf (zoals bijvoorbeeld de werkstraf, elektronisch toezicht, probatie en de voorwaardelijke invrijheidstelling) goed te kunnen opvolgen en begeleiden, hebben de justitiehuizen nood aan een performant systeem om alle gegevens op te slaan. Dit systeem moet toelaten alle cijfergegevens over binnenkomende en uitgaande dossiers permanent op te volgen.

Drie jaar geleden startte de ICT-dienst van de justitiehuizen met de ontwikkeling van dit informatieportaal. Managers, experts en het kabinet van de minister kunnen er rechtstreeks cijfergegevens uithalen. De cijfers over de opdrachten van de justitiehuizen kunnen op die manier permanent worden opgevolgd. Die constante monitoring laat toe dat directeurs en justitieassistenten samen kunnen streven naar een concreet doel, zoals de daling van de wachtlijsten

in bijvoorbeeld het elektronisch toezicht. De eerste resultaten tonen alvast een daling in de wachtlijsten van elektronisch toezicht sinds januari 2012.

SAS

Het was Anabelle Rihoux die dit informatieportaal samen met haar team ontwikkelde. "Tijdens deze drie jaren hebben we intens samengewerkt met de dienst ICT. De hele ploeg ziet nu dat dit project leidt tot een snelle en gebruiksvriendelijke toegang tot de

gegevens en dit was uiteindelijk onze bedoeling." Ook Marc Van de Walle van het SAS-instituut klinkt tevreden. "Dit portaal laat toe beleidsinformatie op te bouwen. Zo kunnen directeurs binnen de justitiehuizen beslissingen nemen. Hopelijk krijgt dit opvolging binnen andere domeinen van justitie."

Het portaal is gestoeld op de software van SAS en op het SAS-forum Belux kreeg het project meteen de *best paper award*.

Anabelle Rihoux werd overigens ook nog uitgenodigd om de resultaten van dit project voor te stellen op het SAS Global Forum in San Francisco in 2013.

"Sinds januari 2012 is er een daling in de wachtlijsten van elektronisch toezicht"

PROGRAMMA JUSTX in de steigers

In 2012 werd de aftrap voor de eerste fase van het JustX-programma gegeven. De eerste fase omvat het in productie nemen van een centrale databank van vonnissen en arresten. Concreet gaat het over de uitwisseling van de veroordelingsberichten naar het Centraal Strafreferent voor de automatische voeding en naar de Ontvanger van de penale boeten van de FOD Financiën voor de automatische verwerking van boetes.

Alle vonnissen en arresten, inclusief de aflevering van afschriften en kopijen, zullen zo op één centrale plaats geregistreerd en beheerd worden. In een eerste fase worden die opengesteld aan het gerechtspersoneel (de griffie) via de reeds bestaande *business* applicaties (in de pilootfase beperkt tot de politierechtbank en het hof van beroep). Later zijn die ook bestemd voor externe partijen zoals advocaten, deurwaarders en burgers.

Het eerste resultaat met uitrol in zes pilotsites (twee hoven van beroep, twee arbeidshoven en twee politierechtbanken) mogen we tegen eind december 2013 verwachten.

STRAFRECHTELIJK DOSSIER DIGITAAL

Een strafrechtelijk dossier van A tot Z digitaal laten verlopen, klonk tot vorig jaar als een utopie. Toch is het nu mogelijk dankzij de tool Justscan. Met één scanner per arrondissement en de betrokkenheid van alle partijen, zal overal tijd en geld worden bespaard.

Justscan is een document-beheersapplicatie waarmee je een strafrechtelijk dossier met lopende of gesloten onderzoek kan digitaliseren. Om die digitalisering zo veel mogelijk tot zijn recht te laten komen, is het belangrijk dat alle tussenkomenende partijen per instantie deelnemen aan dit project. Vandaar dat elk arrondissement één scanner krijgt, die alle instanties kunnen gebruiken. De medewerkers van de parketten en rechtbanken kregen bij elke uitrol een gepaste opleiding over het gebruik van Justscan, en de stafdienst ICT heeft hen gedurende enkele weken begeleid.

In de nabije toekomst zal ook een gedetineerde vanuit de gevangenis zijn dossier kunnen bekijken. Zo verhoogt Justitie de veiligheid en drukt het de kosten. De gedetineerde moet tenslotte niet meer verplaatst worden naar het gerechtsgebouw.

VOORDELEN

- Permanente, onmiddellijke en simultane toegang voor meerdere personen, onafhankelijk van de plaats waar het papieren dossier zich bevindt
- Performante zoekmachine
- Sterke vereenvoudiging van het kopieerwerk (minder werkuren)
- Eenvoudige toegang tot het dossier voor advocaten, burgerlijke partijen en andere betrokken personen
- DVD-kopies voor advocaten (minder papier en werkuren)
- Beveiligde toegang

Geïnstalleerd in 2012: Kortrijk, Ieper, Marche-en-Famenne, Huy, Nijvel, Dendermonde, Mechelen, Bergen, Oudenaarde, Tongeren, Veurne, Neufchâteau, Verviers en Dinant
2013: Doornik, Gent, Leuven en Turnhout
Datum te bepalen: Namen en Aarlen

Inzetten op een moderner detentiebeheer

In het najaar van 2012 ging het project 'Sidis-Suite' van start. Dat computerprogramma zal het detentiebeheer moderniseren en het gevangenispersoneel ondersteunen in hun dagelijks werk. Sidis-Suite zal in een eerste fase de bestaande programma's Sidis, Griffie en Access vervangen en de gegevens van gedetineerden centraliseren. Resultaat is een meer betrouwbare en vlottere informatiedoorstroming voor interne en externe partners en een efficiënter beheer van de bewegingen van de gedetineerden (opsluitingen, vrijlatingen, transfers, penitentiaire verlopen, enz.).

EENVOUDIGERE STRAFBECIJFERING

Een modern detentiebeheer houdt ook een uniforme strafbeoordeling in, transparant en conform de wetgeving. In december 2012 verscheen daarom een nieuwe ministeriële omzendbrief die de berekening van de toelaatbaarheidsdatum voor voorwaardelijke en voorlopige invrijheidstelling vereenvoudigt.

SCHERVEN BRENGEN GELUK

Jongste telg van het NICC: het labo Glas

Op een plaats delict zijn er heel wat zaken die onderzoekers op het juiste spoor zetten. DNA, kogelhulzen, kledij van eventuele slachtoffers, ... en vaak ook glasscherven. Analyse van die glasdeeltjes betekent voor het onderzoek zeker een meerwaarde. Met de accreditatie van het labo Glas in 2012 breidt het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) haar rol als forensisch expert mooi uit.

Minuscule glasdeeltjes worden geprojecteerd wanneer iemand een venster breekt of wanneer glas explodeert of versplintert. Ze nestelen zich in de kleding, de bivakmuts, de handschoenen, en soms zelfs in de schoenzolen van de dader. Maar acht uur na de feiten is 90 % van de glasdeeltjes die zich in de kledij van de verdachte nestelden, alweer verdwenen. Daarom moet de staalname op kledij snel en uiterst zorgvuldig gebeuren én moeten de onderzoekers voldoende gebriefd worden over de omstandigheden van het misdrijf.

BREKINGSINDEX

In het labo onderzoekt het NICC eerst of de verzamelde deeltjes wel degelijk glasdeeltjes zijn. "We onderscheiden daarbij glas van andere transparante substanties en observeren de deeltjes onder de microscoop. Daarbij houden we rekening met de glasmorfologie: de structuur van een kristallijne substantie ziet er anders uit dan die van glas. Daarna vergelijken we de glasdeeltjes met deeltjes gevonden op de plaats delict", aldus Marc Lannoy, één van de experts van het labo Glas.

De gebruikte techniek is relatief simpel: het glasdeeltje wordt ondergedompeld in olie, die stap voor stap wordt verwarmd. Op een bepaald moment wordt het glasdeeltje onzichtbaar in de olie, omdat het op dat moment dezelfde brekingsindex heeft als de olie bij die welbepaalde temperatuur. "Elke glassoort heeft een andere brekingsindex, afhankelijk van de samenstelling van het glas. Door glasdeeltjes met eenzelfde brekingsindex te groeperen en te vergelijken met referentiefragmenten van de plaats delict, kunnen we aan de magistraat aangeven of de glasscherven al dan niet per toeval gevonden zijn op de verdachte of in zijn voertuig. En of er dus een kans is dat de verdachte op de plaats delict aanwezig was op het moment van de glasbreuk. Vinden we glasfragmenten van andere niet-geïdentificeerde bronnen, dan is interpretatie moeilijker: je weet immers niet waar de glasdeeltjes vandaan komen. Het spreekt voor zich dat we in onze interpretatie zowel met de hypothese *à charge* als *à décharge* rekening houden."

Het labo Glas is uniek in België. Tot 2010 werden glasexpertises uitbesteed aan universiteiten en Glaverbel, die de glasfragmenten chemisch analyseerden. Chemische analyses geven echter enkel analytische antwoorden, de resultaten worden dus niet geïnterpreteerd. "Bovendien is het een heel dure techniek. Toen ons labo Glas in 2010 opgericht werd, hebben we bewust gekozen om zo veel mogelijk *low cost* onderzoek te doen in een zo kort mogelijke tijdsperiode. Ondertussen is het labo geaccrediteerd volgens de ISO 17025-norm. Meteen een extra garantie voor kwaliteit", besluit Marc Lannoy.

De sportzomer van 2012 was een hoogvlieger dankzij de olympische spelen en het Europees Kampioenschap Voetbal. Tegelijk zijn die evenementen een mogelijke aantrekkingspool voor fraude. Het protocol ter bestrijding van sportfraude legt de focus op de actiepunten bij een vermoeden van fraude. Zo kunnen we ons weer concentreren op wat er echt toe doet: de sport zelf.

- Peter Naessens
- Juridisch adviseur bij de Kansspelcommissie
- Bij Justitie sinds 1999

FOCUSSEN

MOEILIJKER OM BELG TE WORDEN

Na twee jaar debatteren heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers eind 2012 het Wetboek van de Belgische nationaliteit grondig gewijzigd. Daarmee komt een einde aan de soepele voorwaarden om Belg te worden. Die waren gecreëerd door de wet van 1 maart 2000 en hebben ertoe geleid dat op een goede tien jaar tijd meer dan een half miljoen vreemdelingen zonder enige vorm van integratie Belg werden.

De nieuwe nationaliteitswet van 4 december 2012, die vanaf begin 2013 van toepassing is, heeft een punt gezet achter de mogelijkheid om Belg te worden enkel door een aantal jaren in het land te verblijven of zelfs door het feit van een Belgische ouder te hebben zonder ooit op het grondgebied te hebben verbleven. De wet wil verhelpen aan de talrijke misbruiken die hierdoor waren ontstaan en dat specifieke migratiekanaal sluiten. Vaak diende de Belgische nationaliteit enkel om een permanent verblijfsrecht in ons land te bekomen.

Om de Belgische nationaliteit te verkrijgen, gelden voortaan de volgende principes: permanent en op wettelijke basis in het land verblijven en het bewijs leveren van goed burgerschap, van integratie in de samenleving en van het feit dat men door persoonlijke activiteiten een bijdrage heeft geleverd aan de maatschappij.

LANDSTAAL

Het is voortaan onmogelijk een nationaliteitsverzoek in te dienen bij het Belgisch consulaat van zijn verblijfplaats in het buitenland. Wie Belg wil worden, moet eerst vijf jaar wettelijk in het land verblijven en op het moment van de aanvraag beschikken over een onbeperkt verblijfsrecht, één van de drie landstalen behoorlijk kunnen spre-

ken, geen zwaarwichtige misdrijven hebben gepleegd zoals fiscale of sociale fraude, economisch participeren (het bewijs leveren van te hebben gewerkt) en maatschappelijk geïntegreerd zijn. Voor degene die niet economisch participeert, wordt de termijn verlengd tot tien jaar mits hij kan bewijzen één van de drie landstalen te kennen en aan het lokale leven deel te nemen. Uitzonderingen gelden alleen voor zij die door een fysieke handicap of door hun leeftijd niet kunnen werken.

BUITENGEWONE DIENSTEN AAN BELGIË

Daarnaast voorziet de wet in een uitzonderlijke procedure waardoor mensen die aantonen de gewone procedure niet te kunnen volgen, op een snelle manier Belg kunnen worden. Het gaat om personen die hier wettelijk verblijven en die wegens hun bijzondere verdiensten een meerwaarde hebben en zo bijdragen aan de internationale uitstraling van België. Voor hen geldt geen minimumduur van verblijf en ook geen vereiste van taalkennis. De wet preciseert dat de betrokkene aan België buitengewone diensten moet hebben bewezen of kunnen bewijzen op wetenschappelijk, sportief of socio-cultureel vlak en stelt daarbij strenge eisen. Ten slotte geeft de nieuwe wet de rechter meer mogelijkheden om de verkregen nationaliteit weer af te nemen.

Het koninklijk besluit van 14 januari 2013¹ bepaalt welke documenten in aanmerking komen om het wettelijk verblijf en de taalkennis te bewijzen en het breidt ook de lijst uit van 'persoonlijke gewichtige feiten' die een beletsel kunnen vormen om Belg te worden. De nieuwe wet wordt uitvoerig toegelicht in de ministeriële circulaire van 8 maart 2013².

¹ Gepubliceerd in het Staatsblad van 21 januari 2013

² Gepubliceerd in het Staatsblad van 14 maart 2013

Focus op rechtspleging

Door onderhouds- en/of leveringscontracten samen te voegen, kunnen administratieve gegevens en budgetten beter worden beheerd. Ook voor de gerechtelijke diensten is dit een oefening die in een moeilijke economische context goed van pas komt. Bijkomend worden de diensten ontheven van bepaalde verplichtingen en besloemeringen en kunnen ze zich focussen op de uitoefening van het recht.

Zo werden de aanbestedingen algemeen onderhoud gegund voor het rechtsgebied van het hof van beroep van Luik (verwarming, kroonlijsten, ramen en tuinen). Ook voor het gerechtsgedebouw en het Montesquieu-gedebouw van Brussel kon de dienst Infrastructuur van het directoraat-generaal Rechterlijke organisatie vergelijkbare overeenkomsten sluiten. Via de gunning van raamovereenkomsten en de integratie van de grafische charters van de Zetel en het Openbaar Ministerie gebeurde ten slotte ook een zelfde denkoefening voor de standaardenvellen en gerechtsbrieven.

Mee aan tafel op horeca-uitbatersdag

De horeca is in de bescherming van spelers een belangrijke partner voor de Kansspelcommissie (KSC). De Commissie was als toezichhoudend orgaan dan ook graag present op de horeca-uitbatersdag in Gent.

In veel cafés staan bingotoestellen met een vergunning C van de KSC. Café-uitbaters hebben een toezichhoudende functie en moeten onder meer strikt nagaan dat minderjarigen de toegang tot de bingotoestellen wordt ontzegd.

Op de horeca-uitbatersdag van 27 juni 2012 stonden na de getuigenissen van twee innovatieve Gentse horeca-uitbaters (Jason Blanckaert van J.E.F en Olly Ceulenaere van Volta) twee workshops op het programma. In workshop 1 werd de geregistreerde kassa toegelicht, terwijl in workshop 2 een verduidelijking werd gegeven over geluid(soverlast).

De dag werd afgerond met een infomarkt waar de KSC een informatiestand bemande. Bezoekers konden meer informatie krijgen over de werking van de KSC, de beschermingsmaatregelen die bestaan voor problematische spelers, de partners met wie de Commissie nauw samenwerkt, vergunningsaanvragen, enz. Vooral de lokale politie bleek geïnteresseerd in onder meer het verloop van controleacties en de manier waarop blijvend werk kan worden gemaakt van een efficiënte samenwerking.

De alom besproken geregistreerde kassa vraagt toch nog wat toelichting

Zware misdrijven

VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING VERSTRENGD

Het systeem van de voorwaardelijke invrijheidstelling werd gewijzigd door twee wetten die op 19 maart 2013 in het Belgisch Staatsblad werden gepubliceerd:

- de wet van 17 maart 2013 tot wijziging van artikel 344 van het Wetboek van strafvordering
- de wet van 17 maart 2013 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

DE TWEE WETTEN BETREFFEN DE UITVOERING VAN DE VOLGENDE PASSAGE VAN HET REGEERAKKOORD:

“Voor bijzonder zware misdrijven die de dood tot gevolg hebben gehad, bijvoorbeeld verkrachting en zedenschennis of de ontvoering van een minderjarige, zal in geval van een veroordeling tot 30 jaar of tot een levenslange gevangenisstraf de drempel voor de mogelijke voorwaardelijke invrijheidstelling op minstens de helft van de straf worden gebracht en, in geval van wettelijke herhaling op 3/4. Bij het uitspreken van de veroordeling geeft de rechter in zijn vonnis concreet aan wat onder deze drempel dient te worden verstaan, en, zodoende, welke de minimale duur van de straf is die dient te worden uitgezeten en die beschouwd wordt als beveiligingsperiode.

Voor deze zelfde inbreuken kan de rechter op het ogenblik van de veroordeling vaststellen dat de dader zich in staat van wettelijke herhaling bevindt wanneer deze werd veroordeeld tot een effectieve correctionele straf van minimum 3 jaar in de voorbije 10 jaar.”

WAT IS ER CONCREET VERANDERD?

1. VERHOOGING VAN DE TIJDSVOORWAARDEN

De tijdsvoorwaarden om in aanmerking te komen voor een voorwaardelijke invrijheidstelling worden verhoogd voor bepaalde categorieën van zwaar veroordeelden.

Zo zullen veroordeelden tot een vrijheidsstraf van dertig jaar of een levenslange vrijheidsstraf voortaan vijftien jaar van hun straf moeten uitzitten in plaats van tien jaar alvorens ze in aanmerking kunnen komen voor een voorwaardelijke invrijheidstelling.

Ook voor bepaalde categorieën van recidivisten is er een verhoging van de tijdsvoorwaarden.

- Daartoe wordt er een nieuwe bepaling inzake recidivisme ingevoerd waardoor veroordeelden tot een vrijheidsstraf van dertig jaar of levenslang, die in de voorgaande tien jaar aan die veroordeling werden veroordeeld tot een effectieve correctionele gevangenisstraf van minstens drie jaar wegens feiten die een ernstig fysisch of psychisch lijden hebben teweeggebracht (volgend op het advies van de Raad van State wordt in het artikel zelf een opsomming gegeven van de artikelen op welke de eerdere veroordeling moet gegrond zijn) ook als recidivisten worden beschouwd. Omdat de veroordelingen tot dertig jaar vrijheidsstraf of levenslang enkel kunnen worden uitgesproken door de hoven van assisen wordt het artikel 344 van het Wetboek van strafvordering aangepast. Indien het hof van assisen vaststelt dat een persoon zich in de voorwaarden bevindt van de nieuwe categorie van recidivisten, moet ze dit vaststellen in het arrest.

Deze vaststelling heeft tot gevolg dat de veroordeelde minstens negentien jaar van zijn vrijheidsstraf moet ondergaan alvorens hij een verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling kan indienen.

- De tijdsvoorwaarde voor een voorwaardelijke invrijheidstelling wordt op drieëntwintig jaar gebracht voor de categorie van veroordeelden tot een vrijheidsstraf van dertig jaar of een levenslange vrijheidsstraf, die voorheen reeds een criminele veroordeling opliepen.

2. VEROORDEELDE MOET VOORTAAN ZELF HET VERZOEK INDIENEN

De wet wijzigt de toekenningsprocedure voor een voorwaardelijke invrijheidstelling. Vroeger werd de procedure op een bepaald tijdstip automatisch opgestart, nu moet de veroordeelde zelf een verzoek indienen, net zoals bij het elektronisch toezicht en een beperkte detentie. De veroordeelde wordt hierover ingelicht zes maanden voor hij zich in de tijdsvoorwaarde voor een voorwaardelijke invrijheidstelling bevindt. Na de indiening van het verzoek moet de gevangenisdirecteur het dossier samenstellen en binnen de vier maanden zijn advies geven. Vervolgens heeft het Openbaar Ministerie één maand om een advies op te stellen. Het dossier wordt dan behandeld op de eerste nuttige zitting van de strafuitvoeringsrechtbank, die moet plaatsvinden uiterlijk zes maanden na de indiening van het verzoek door de veroordeelde. De procedure in kortgeding bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg waartoe de veroordeelde kon overgaan ingeval van laattijdig advies door de directeur, werd door de wet geschrapt omdat de veroordeelde de garantie heeft dat zijn zaak hoe dan ook uiterlijk zes maanden na de indiening van zijn verzoek door de strafuitvoeringsrechtbank wordt behandeld.

3. WIJZIGING TOEKENNINGSPROCEDURE VOOR ZWAAR VEROORDEELDEN

De wet verstrengt de toekenningsprocedure voor een voorwaardelijke invrijheidstelling ten aanzien van veroordeelden tot een vrijheidsstraf van dertig jaar of een levenslange vrijheidsstraf die tevens werden veroordeeld tot een terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank. De beslissing tot toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling aan deze categorie van veroordeelden, moet worden genomen door de strafuitvoeringsrechtbank in een uitgebreide samenstelling: de strafuitvoeringsrechter (beroepsrechter) en de twee assessoren (lekenrechters) worden bijgestaan door twee correctionele rechters (beroepsrechters). Bovendien moet de beslissing tot toekenning worden genomen met eenparigheid van stemmen. In geval van afwijzing wordt de termijn om een nieuw verzoek in te dienen verlengd: de strafuitvoeringsrechtbank kan die tussen zes en achttien maanden bepalen. Vroeger was de maximumtermijn één jaar.

4. INJUNCTIERECHT OM IN BEROEP TE GAAN

Tot slot wordt aan de minister van Justitie een injunctierecht toegekend waardoor die aan het Openbaar Ministerie de opdracht kan geven om in beroep te gaan bij het Hof van Cassatie tegen een beslissing van de strafuitvoeringsrechtbank. Het Hof van Cassatie beoordeelt dan de wettigheid van de beslissing van de strafuitvoeringsrechtbank.

Veiligheid in de gevangenis

EEN PRIORITEIT

Naast het probleem van de overbevolking kampen de gevangenis de laatste tijd met ernstige incidenten, zoals gijzelingen, ontvluchtelingen en ordeverstoring, vaak ook gepaard met geweld. Om de veiligheid in de gevangenis beter te kunnen garanderen, kwam er in 2012 een methode om risicogedetineerden te screenen en beter op te volgen. Daarnaast zag ook een uniforme procedure bij gijzelingen het levenslicht.

RISICOGEDETINEERDEN

Een multidisciplinaire werkgroep van het directoraat-generaal Penitentiaire inrichtingen (DG EPI) ontwikkelde een instrument om op basis van een aantal vaste criteria de gedetineerden met een risicoprofiel binnen de gevangenis te identificeren en te lokaliseren. Risico op ontvluchting, extreem fysiek geweld en leiderschap bij opstanden zijn daarbij de belangrijkste criteria.

Voor deze groep gedetineerden wordt ook een gestructureerd en coherent detentiebeheer uitgewerkt. Een aangepaste omkadering en een geïndividualiseerd adequaat regime voor elke risicogedetineerde moeten de detentie in veiligere omstandigheden laten verlopen.

UNIFORME PROCEDURE BIJ GIJZELING

Om beter antwoord te kunnen bieden op het stijgend aantal gijzelingen, evalueerde het DG EPI het beleid hierrond en paste het aan. Het departement werkte samen met de politie een duidelijke, uniforme en praktische procedure bij gijzelingen uit. Die moet leiden tot een betere samenwerking en een snellere interventie. In de procedure worden alle te volgen stappen vanaf het begin van de gijzeling tot de aankomst van de politie in de gevangenis vastgelegd. De focus ligt op de continue bescherming van de fysieke integriteit van de gegijzelden en andere betrokkenen.

Het beleid rond gijzeling kadert binnen de visie op integrale veiligheid die binnen het DG EPI werd uitgewerkt. De veiligheid van zowel de maatschappij, het personeel als de gedetineerden staat daarin centraal. De principes bouwen voort op de bestaande veiligheidsvoorschriften binnen de inrichtingen en sluiten aan bij andere initiatieven zoals de identificatie en het beheer van risicogedetineerden, de oprichting van interventieteams, het beleid rond conflict- en agressiebeheersing en de nood- en interventieplannen.

Project FMIS: beter meten voor een beter beheer

In 2012 spande de directie Logistiek zich volop in voor het project FMIS (Facility Management Information System). Dat project moet de gegevens over o.a. het beheer van de gebouwen, de oppervlaktes, de installaties, de vergaderzalen, de contracten en het wagenpark samenbrengen.

De modules voor het beheer van het wagenpark en de contracten zijn momenteel in gebruik. Dagelijks worden gegevens ingevoerd. De belangrijkste informatie over de leveranciers en het personeel is bijna volledig. De geografische gegevens bestaan reeds voor de gebouwen Bordet A en Waterside.

Op termijn zal het programma het mogelijk maken om een unieke en gegroepeerde gegevensbank op te zetten van alle logistieke aspecten voor de centrale administratie van de FOD Justitie.

Duidelijkere adviesprocedure voor benoeming gerechtsdeurwaarders

Een nieuwe omzendbrief van 8 mei 2012 bracht klaarheid in de adviesprocedure voor de benoeming van gerechtsdeurwaarders. De omzendbrief is bedoeld voor de adviesinstanties en de administratie die betrokken zijn bij de voordracht tot benoeming van kandidaat-gerechtsdeurwaarders tot gerechtsdeurwaarders en stelt de adviesprocedures en wegingscriteria bij aan de rechtspraak van de Raad van State.

Bedoeling is zo tegemoet te komen aan de verschillende vernietigingsarresten van de Raad van State en te vermijden dat in toekomstige benoemingsprocedures nog moeilijkheden zouden rijzen. Deze omzendbrief is een tijdelijke oplossing in afwachting van de uitwerking van een globaal nieuw statuut voor de gerechtsdeurwaarders dat een nieuwe benoemingsprocedure zal bevatten.

Central Printing: minnelijke schikkingen vereenvoudigd

Sinds april 2012 versturen de politieparketten minnelijke schikkingen niet meer zelf. Speos, een dochteronderneming van bpost, neemt die taak voor haar rekening. Het resultaat is een jaarlijkse besparing van enkele duizenden euro's en meer tijd voor andere taken.

Het verzendingsproces verloopt nu sneller en goedkoper. De korting op de posttarieven bedraagt jaarlijks 66 000 euro. De parketten hebben nu ook meer tijd voor andere zaken, want de verzending is volledig in handen van de externe firma. Zo komt er veel tijd vrij op de parketten, van enkele uren per dag tot een fulltime medewerker voor grotere politieparketten.

VEILIGHEID

Gezien de vertrouwelijke aard van de verzonden informatie heeft Speos het nodige gedaan om aan de strenge veiligheidsnormen te voldoen. Het ontving daarvoor het ISO 27001-certificaat. Die ISO-norm beschrijft de vereisten voor het opzetten van een 'Beheerssysteem van Informatie Veiligheid'. Dat beheerssysteem legt de veiligheidsmaatregelen vast om informatie te beschermen.

BELANGRIJKE CONTRACTEN IN EEN MOEILIJKE CONTEXT

In 2012 hebben de verschillende diensten van de FOD 653 dossiers rond overheidsopdrachten van een bedrag van meer dan 5500 euro afgesloten. Dat is een daling van meer dan 20% van het aantal dossiers in vergelijking met 2011. Ondanks die context heeft de FOD Justitie toch in enkele belangrijke projecten geïnvesteerd.

De daling van het aantal dossiers is het gevolg van twee belangrijke maatregelen van de regering:

- de blokkeringen van kredieten om de doelstellingen te behalen met een beperkt budget;
- de verlenging en versterking van de maatregelen rond budgettaire behoedzaamheid die reeds in 2011 van kracht waren.

Ook de uitgaven die de administraties naargelang van de vastgelegde drempels ter goedkeuring aan de ministerraad moeten voorleggen, werden onderworpen aan een voorafgaand opportuniteitsonderzoek door een werkgroep waarin de eerste minister en de vice-eerste ministers vertegenwoordigd zijn. Die beperkingen hebben de vastlegging van dossiers onvermijdelijk afgeremd.

Ondanks deze situatie werd een provisioneel krediet van 7 500 000 euro toegekend aan de FOD Justitie voor projecten inzake veiligheid, meerbepaald voor investeringen in de metaaldetectiepoorten, het elektronisch toezicht van gedetineerden of de installatie van de interceptiesystemen voor de CTIF¹.

In die moeilijke context heeft de dienst Logistiek beleid van de FOD zijn ondersteunende rol ten volle uitgeoefend door een helpende hand te bieden bij de gunning van bijzonder belangrijke overheidsopdrachten:

- een contract van 600 000 euro inclusief btw met betrekking tot de werklasmeting bij de rechterlijke orde kon binnen een beperkte termijn worden afgesloten dankzij een voorbeeldige samenwerking met het directoraat-generaal Rechterlijke organisatie en meerbepaald de dienst Infrastructuur van dat DG;
- een opdracht van 425 000 euro inclusief btw voor de aankoop en de operationele terbeschikkingstelling van een boekhoudkundige applicatie voor het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring. Daardoor kan het COIV het beheer optimaliseren van de vermogensbestanddelen die hem worden toevertrouwd in het kader van verbeurdverklaringen of inbeslagnemingen als gevolg van misdrijven.

BETER VOORBEREIDEN, BETER ONDERHANDELEN

De dienst Logistiek Beleid nam het initiatief om een opleiding onderhandelingstechnieken te organiseren, zodat de aankopers van de FOD Justitie maximaal voordeel kunnen halen uit de onderhandelingsmogelijkheden die de regelgeving inzake overheidsopdrachten biedt.

STREVEN NAAR EEN EERLIJKE SPORTZOMER

Zowel de Olympische Spelen als het Europees Kampioenschap Voetbal vormden in de zomer van 2012 een potentieel doelwit voor organisatoren van frauduleuze weddenschappen en *matchfixing*. Voor de Kansspelcommissie (KSC) het signaal om de proactieve kaart te trekken. Het voetbalschandaal rond gokchinesees Ye is immers nog lang niet vergeten.

Sinds de wijziging van de kansspelwet op 10 januari 2010 is het de bevoegdheid van de KSC om naar een eerlijk verloop van weddenschappen op sportevenementen te streven. In die context ondertekende de Commissie een protocol waarin staat beschreven welke procedures zullen worden gevolgd wanneer sportfraude wordt vermoed: het 'protocol in de strijd tegen en de communicatie over potentiële *matchfixing* tijdens UEFA EURO 2012 en de London Olympic Games 2012'. Zo komt er een gestructureerd communicatienetwerk waarlangs bij vermeende gevallen van sportfraude de drie betrokken actoren (regulatoren, sportverenigingen en operatoren van weddenschappen) de te ondernemen stappen op elkaar zullen afstemmen.

De constructieve relaties die de KSC reeds geruime tijd onderhoudt met het BOIC (Belgisch Olympisch Interfederaal Comité), de Voetbalbond, de federale gerechtelijke politie en met vertegenwoordigers uit de weddenschapsector bereikten een hoogtepunt met de ondertekening van het protocol. De Kansspelcommissie zal het ondertekende protocol aan alle Belgische vergunninghouders notifiëren die dit op basis van de vereisten van de functie zullen moeten naleven.

Daarnaast sloot de Kansspelcommissie ook een *memorandum of understanding* af met International Sports Monitoring GmbH (ISM). Dat is het monitorsysteem van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) dat fluctuaties in quoteringen en inzetten bij weddenschappen in het oog houdt om potentiële sportfraude op te sporen. De organisatie verleende in naam van het IOC haar medewerking in de strijd tegen sportfraude tijdens de Olympische Spelen van Londen.

www.gamingcommission.be

Het tijdperk waarin gegevens over verkeersinbreuken over het hele land verspreid lagen, ligt definitief achter ons. Dankzij MACH kan het parket- en griffiepersoneel nu alles online raadplegen. Makkelijker en vooral veel sneller!

- Alain Moreau
- Diensthoofd Applicatiebeheer van de stafdienst ICT
- Bij Justitie sinds 2008

INVESTEREN

MaCH GEEFT TOTAALBEELD VERKEERSINBREUKEN

De Belgische politieparketten zijn sinds 2012 uitgerust met een nieuw informaticasysteem dat hen toelaat om alle verkeersinbreuken in heel België sinds 1996 op te zoeken. Justitie kan met het MaCH-systeem verkeersinbreuken veel sneller vervolgen en veelplegers gemakkelijker een aangepaste straf geven.

Vroeger had elk politieparket, en de daaraan verbonden politierecht-bank, één lokale server waar alle gegevens werden opgeslagen. Nu staat alle informatie op een beveiligde centrale server. Er staat een server bij Justitie en een identieke server bij Financiën, zodat bij een probleem de andere server alles automatisch overneemt. Die servers vragen minder onderhoud en zorgen voor een efficiëntere werking en tijdswinst. Vroeger moest het parket- en griffiepersoneel rondbel-len om bepaalde informatie op te vragen, nu kunnen ze die via MaCH online raadplegen. Het personeel kan nu gegevens opzoeken op basis van de naam, het rijksregisternummer en de nummerplaat. Bovendien staan de parketten online in verbinding met de Dienst Inschrijving Voertuigen. Als je nu een nummerplaat ingeeft, worden de gegevens van het voertuig automatisch opgeladen in MaCH. Met dit systeem krijgt Justitie een globaal zicht op alle verkeersinbreuken die ooit ge-pleegd zijn in België sinds 1996, en welk gevolg daaraan werd gegeven. Het systeem biedt grote voordelen. In het oude systeem duurde het tot negen maanden voor Justitie een verkeersovertreder dagvaardde, nu kan dat al na twee maanden. Bovendien ziet Justitie nu ook of iemand elders al veroordeeld werd en of hij bijvoorbeeld al ontzet is uit het recht tot sturen. Zo is een strikter vervolgingsbeleid mogelijk, o.a. voor

veelplegers. In plaats van een minnelijke schikking voor te stellen, kan een nieuwe zaak nu onmiddellijk naar de politierechtbank.

MET ÉÉN MUISKLIK

Het design van MaCH is moderner en via een gecentraliseerde web based-technologie kan je de gegevens ingeven op grafische scher-men, wat veel meer mogelijkheden biedt. Zo is er een 'nationale kit' ontwikkeld die een standaardset van gebruikte documenten en codes bevat. Parketten en rechtbanken kunnen die raadplegen en gebruiken. Op lokaal niveau kunnen die ook worden aangepast op basis van de wensen van de magistraten.

Alle gegevens die nodig zijn voor de strafuitvoering verschijnen nu op één scherm. Parketten kunnen sinds de invoering van MaCH met één simpele muisklik een vonnis oproepen. Het centraal beheer van gegevens zorgt ervoor dat ze via een nationale applicatie een beter zicht hebben op de strafuitvoering van de andere parketten. Zo zie je nu ook of iemand al ontzet is uit het recht tot sturen in het kader van een ander vonnis, of het rijbewijs op een andere griffie werd neergelegd, of er aan de opgelegde examens werd voldaan, of iemand geen twee verschillende rijbewijzen heeft neergelegd enz.

De uitrol van de MaCH-applicatie resulteert in meer efficiëntie. Dankzij het automatisch versturen van MaCH-documenten via de tool Central Printing wordt het grootste deel van print- en plooiwerk uitbesteed aan de externe firma bpost, wat tijdswinst oplevert voor de parketten. In de toekomst zal Justitie MaCH aan het straf- en rijksregister koppelen, wat op zijn beurt voor nog meer tijdswinst zal zorgen.

VERKEERSBOETE TE LAAT BETAALD?

Vroeger riskeerde je een dagvaarding als je een verkeersboete te laat had betaald. De parketten merkten betalingen, die laattijdig op het rekeningnummer van de politie waren overgeschreven, niet altijd op. Sinds 2012 zorgt MaCH ervoor dat die gegevensuitwisseling automatisch gebeurt. Zo vermijdt Justitie onnodige dagvaardingen.

Wie overschrijdt de betalingstermijn van een onmiddellijke inning en de herinnering niet al eens? De politie maakt dan een afschrift van het proces-verbaal over aan het politieparket voor verder gevolg. Op basis van de verkeersovertreding stelt het politieparket een voorstel van minnelijke schikking voor en verhoogt het oorspronkelijk bedrag met 10 euro. Als dat bedrag na een nieuwe herinnering nog steeds niet wordt betaald, gaat het parket over tot dagvaarding. Omdat de controle op die betalingen tot voor kort enkel via de politie opge-vraagd kon worden, moesten de parketmedewerkers meer dan 150 000 manuele zoekacties per jaar uitvoeren. Dat nam heel wat tijd en werkkraft in beslag, en zorgde ervoor dat mensen soms gedagvaard werden, ook al hadden ze de boete betaald.

In september 2012 zijn de laatste politieparketten aangesloten op het MaCH-systeem. Minister Turtelboom is tevreden: "We dagvaarden burgers niet meer onnodig, en voor de parketmedewerkers betekent het een enorme werklastvermindering. Een win-winsituatie voor zowel de burger als voor Justitie."

© Belga

Plaatsvervangers in het Hof van Cassatie mogen voortaan ouder zijn dan 70

Meer mogelijkheden voor oudere magistraten

Magistraten die hun ambt neerleggen voor dat ze de pensioenleeftijd hebben bereikt, dragen niet langer de titel van magistraat. Dat maakt dat zij geen kandidaat meer kunnen zijn om te zetelen in commissies, raden of comités. Toch kunnen hun kennis en ervaring nog belangrijk zijn en daarom kwam er in 2012 een oplossing. Voortaan zullen ook zij kunnen deelnemen aan een commissie, raad of comité op voorwaarde dat ze de ertitel van hun ambt mogen voeren. In 2012 werd daarvoor een wettelijke basis gecreëerd in het artikel 294bis van het Gerechtelijk Wetboek.

HOF VAN CASSATIE

Daarnaast kunnen vanaf 9 november 2012 de magistraten van het Hof van Cassatie ook na de leeftijd van 70 jaar als plaatsvervanger blijven zetelen, en dat gedurende maximaal drie jaar. De moeilijkheden die gerezen waren bij de vergoeding van de plaatsvervangingen door magistraten, werden opgelost.

Verhoging capaciteit snelrecht

Om korter op de bal te spelen voor kleine criminaliteit die de burger vaak rechtstreeks raakt, en tegelijk het gevoel van straffeloosheid bij de daders aan te pakken, werd de capaciteit voor de behandeling van het snelrecht verhoogd. Concreet komen er in elke provincie extra magistraten en extra griffiers. In Brussel komen er 2 van elk. Samengeteld geeft dat een personeelsuitbreiding van 12 rechters, 12 griffiers en 12 parketmagistraten.

Deze wet moet toelaten om in elk toekomstig arrondissement snelrechtkamers te creëren. Die snelrechtkamers zullen meerdere keren per maand samenkomen en kleinere zaken, zoals straatcriminaliteit, behandelen waar geen groot onderzoek voor nodig is.

Ook de plaatselijke voetbalclub kan nu online een vzw worden

VZW OPRICHTEN VIA INTERNET

Stap dichterbij de burger

Wie een vzw wil oprichten, hoeft niet langer naar de griffie te stappen. Voortaan kan ook een burger de oprichtingsakte van een vzw neerleggen via de online applicatie e-griffie. Dat zorgt alvast voor heel wat minder verplaatsingskosten.

De nieuwe applicatie is tot stand gekomen door een samenwerking tussen Justitie en de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging. Het project staat sinds oktober 2011 op de rails. Minister Olivier Chastel, bevoegd voor administratieve vereenvoudiging, is positief: "Online communicatie tussen de griffies en de burgers vergemakkelijkt het werk. E-griffie is gebruiksvriendelijk en de lange verplaatsingen naar de griffie zijn vanaf nu verleden tijd. De burgers blijven ook gespaard van heel wat administratief papierwerk."

Om een aanvraag in te dienen, moet de burger zich aanmelden met zijn elektronische identiteitskaart, en daarna het elektronische aanvraagformulier invullen op de website www.e-griffie.be. Na elektronische betaling wordt de vzw opgericht in de kruispuntbank van ondernemingen. Enkele dagen later verschijnt de oprichting in het Belgisch Staatsblad.

De minister van Justitie is enthousiast want voor de rechtbanken van koophandel zorgt de tool voor minder werklust. Alles gaat vlotter, vlotter en vooral efficiënter. De tussenkomst van de griffier is niet meer nodig en wat opvalt is dat de burgers de applicatie vaak na de werkuren en zelfs 's nachts gebruiken. Het bewijst dat de applicatie gebruiksvriendelijk is want de mensen moeten geen rekening meer houden met de openingsuren van de rechtbanken.

TOEKOMST

Sinds oktober 2011 konden enkel verenigingen die instaan voor administratieve dienstverlening aan vzw's een oprichtingsakte elektronisch neerleggen. Sinds februari 2012 is dat ook mogelijk voor een burger. Jaarlijks verschijnen er gemiddeld 4500 publicaties van oprichtingen van vzw's in het Belgisch Staatsblad. Het is ook mogelijk om via e-griffie andere vormen van commerciële vennootschappen elektronisch op te richten. Die andere rechtsvormen zijn goed voor 5615 oprichtingen per jaar. Op jaarbasis gebeuren er 134 279 wijzigingen via onderhandse akte.

Voorlopig blijft de papieren procedure ook in voege. In de komende maanden zullen de twee werkmethodes naast elkaar blijven bestaan.

www.e-griffie.be

ROL VAN HET STAATSBLAD

Indienen, ondertekenen en betalen, het is allemaal mogelijk via de webtoepassing waarna er onmiddellijk een KBO-nummer wordt toegekend.

Ook de personeelsleden van het Belgisch Staatsblad spelen een belangrijke rol in het e-griffie project. Niet enkel door hun bijdrage aan de analyse en het concept van de toepassing of aan het design van de gebruikersinterface, maar vooral door hun bijdrage aan de eerstelijns helpdesk. Burgers kunnen bij het Staatsblad terecht met hun vragen en krijgen directe ondersteuning bij het gebruik van e-griffie.

VLOTTERE CONSULTATIE RIJKSREGISTER

In september 2012 is een vernieuwde toepassing ingevoerd voor de consultatie van persoonsgegevens via het Rijksregister. Dat was de laatste uit een reeks applicaties die voordien op een mainframe stonden en toe waren aan een serieuze *make-over*.

De vernieuwde toepassing voor consultatie van het rijksregisternummer (RRN) is een webapplicatie met een moderne look & feel. Achterliggend heeft de stafdienst ICT meteen ook de mogelijkheid gecreëerd om in de toekomst rechtstreeks vanuit andere applicaties gegevens van het Rijksregister op te vragen. In eerste instantie is dat het geval voor het Strafrechtregister, in 2013 volgt dan de integratie met andere applicaties zoals MaCH. Zo moeten er geen gegevens meer worden overgetypt, en vermindert de werklast en de kans op manuele fouten.

EÉN LOG-IN

Het gebruikersbeheer (veiligheid & machtigingen) zorgt voor een correcte behandeling van toegangsaanvragen tot het RRN. Het systeem is zodanig gebouwd dat het ook kan dienen voor andere toekomstige applicaties. Gebruikers hoeven via het gebruikerssysteem maar één keer aan te loggen, en moeten geen aparte login of wachtwoord ingeven. Die zijn nu dezelfde als die van de e-mail, het internet en de toekomstige Windows 7-machine.

Een handleiding, een snelstartgids en FAQ's maken de betrokken medewerkers wegwijs in die nieuwe omgeving. Justitie heeft ook een veiligheidsconsult aangeduid die toezicht houdt op het correct gebruik van de gegevens uit het Rijksregister.

Kaashandel in detentiecentrum Saint-Hubert op volle toeren

De boerderij van het detentiecentrum in Saint-Hubert produceert al meer dan 100 jaar melk. Sinds 2010 wordt er room en boter van gemaakt om te verkopen aan de keuken, de kantine en de medewerkers. Omwille van het succes staat er voortaan ook verse kaas op het menu. Een lokaal werd aangepast aan de HACCP-normen en twee personeelsleden leerden tijdens een opleiding tot kaasmeester de kneepjes van het vak. Samen met enkele gedetineerden houden zij de zuivelhandel draaiende. Ze produceren vier soorten kaas voor de maaltijden van gedetineerden van het detentiecentrum, maar leveren ook aan gevangenen in de streek.

Het is gelukt, de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is gesplitst. Maar wat ons meer interesseerde, was de hervorming van het gerechtelijk arrondissement. Het DG RO was nauw betrokken bij de voorbereiding van de wetteksten en bij de uitvoering op het terrein. Zo hebben we mee onze schouders gezet onder een belangrijke evolutie voor ons land.

- Geert De Ryck
- Adviseur-generaal bij het DG Rechterlijke organisatie
- Bij Justitie sinds 1988

EVOLUEREN

NIEUWE GERECHTSGEBOUWEN VOOR HASSELT EN LUIK

Met de nieuwe gerechtsgebouwen van Hasselt (Parklaan) en Luik (bijgebouwen Noord en Zuid, Place Saint-Lambert) werden in 2012 twee omvangrijke logistieke projecten geconcretiseerd. Beide gebouwen vormen de nieuwe thuis voor de gerechtelijke diensten.

Dankzij de ingebruikname van de twee nieuwe vleugels van het gerechtsgebouw en de hergroepering van de diensten op één campus kwam er in Luik een centrale bibliotheek (de J. Henry-bibliotheek). Dat gebeurde in samenwerking met de verschillende diensten, de balie en de dienst Infrastructuur. De bibliotheek maakt het aanbod van collecties die voor iedereen beschikbaar zijn groter. Daarnaast heeft de reorganisatie ook tot besparingen geleid. In Hasselt werd in samenwerking met de balie en de Limburgse academische wereld een vergelijkbaar initiatief op poten gezet.

De dienst Infrastructuur en het directoraat-generaal Rechterlijke organisatie hadden daarnaast ook de leiding over andere verhuizingen. Dat was bijvoorbeeld het geval in Aalst (vredegerechten, afdeling van de arbeidsrechtbank van Dendermonde), Oudenaarde (politieparket) en Gent (opslagplaats van de overtuigingsstukken). Ook in Asse, Étalle en Maasmechelen werden vredegerechten ingericht.

Gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde hervormd

Het gerechtelijk arrondissement Brussel onderging een belangrijke hervorming in het kader van de communautaire akkoorden. Het parket van Brussel wordt namelijk gesplitst in een eentalig parket bevoegd voor Halle-Vilvoorde en een tweetalig parket Brussel dat bevoegd is voor het Brussels gewest. Een aantal Franstalige parketmagistraten zal vanuit Brussel gedetacheerd worden naar het parket van Halle-Vilvoorde voor de vervolging van Franstalige daders. De rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel en de politierechtbank in Brussel worden opgedeeld in Nederlands- en Franstalige rechtbanken, met elk een eigen voorzitter en een eigen kader.

Het directoraat-generaal Rechterlijke organisatie is nauw betrokken bij de hervorming. Experts van het DG RO boden technische ondersteuning aan de onderhandelaars bij de opmaak van de wettekst. Na de goedkeuring van de wet staan de operationele diensten van het DG RO mee in voor de uitvoering ervan op het terrein.

KONING KENT 53 KEER GENADE TOE

In 2012 ontving de Koning 955 genadeverzoekschriften (507 Nederlands- en 448 Franstalige). De veroordelingen in de Duitse taal vallen onder het hof van beroep van Luik en zijn toegevoegd aan de Franstalige rubriek. De Koning heeft 14 Nederlands- en 39 Franstalige verzoeken ingewilligd.

Het is de dienst Genade die de genadeverzoeken ontvangt en alle voorgeschreven adviezen en inlichtingen verzamelt. Vervolgens stelt de dienst een dossier samen met een gemotiveerd syntheseadvies en legt dat voor aan de minister. De minister formuleert hierop de ontwerpbeslissing en bezorgt het dossier opnieuw aan de dienst Genade. Uiteindelijk beslist de Koning, discretionair, om al dan niet genade toe te kennen. Hoewel de genadeprocedure zich situeert binnen de grondwettelijk voorziene discretionaire bevoegdheid van de Koning, is het de bedoeling de genadeprocedure te laten verlopen met aandacht voor de rechtszekerheid van de burgers, met uniforme aftoetsingscriteria en door de harmonisering van gestructureerde geüniformiseerde genadedossiers.

Tot 2005 behoorde de dienst Genade tot het toenmalige directoraat-generaal Uitvoering van straffen en maatregelen, als dienst Individuele gevallen en Genade. Daarna is de dienst overgeheveld naar de Diensten van de voorzitter. Sedert juli 2012 ressorteert de dienst onder het directoraat-generaal Wetgeving, Fundamentele rechten en Vrijheden. De dienst telt 11 medewerkers.

JURIDISCH KADER

De historische grondslag van de procedure ligt in de grondwetsartikelen 110 'De Koning heeft het recht de door de rechters uitgesproken straffen kwijt te schelden of te verminderen' en 106 'Geen akte van de Koning kan gevolg hebben, wanneer zij niet mee ondertekend is door een minister, die daardoor alleen reeds, ervoor verantwoordelijk wordt'.

De huidige beleidslijn beantwoordt aan de interne ministeriële richtlijn van 4 oktober 1999 'Objectivering en respect voor de rechterlijke beslissing', waarin de te volgen richtlijnen bij de beoordeling van de genadeverzoeken worden opgesomd. Deze richtlijn maakt onderscheid tussen:

- A. *nieuwe elementen die dateren van voor de veroordeling en waarmee de rechter geen of onvoldoende rekening heeft kunnen houden, die, indien zij waren gekend aanleiding zou hebben gegeven tot het opleggen van een andere straf;*
- B. *nieuwe elementen die dateren van na de veroordeling en die uitzonderlijk toelaatbaar zijn, met niet limitatieve opsomming van elementen die kunnen pleiten voor genade en elementen die kunnen pleiten tegen genade;*
- C. *het tijdsverloop tussen de veroordeling en de uitvoering der straf wanneer er een lange tijd is verlopen zonder dat die te wijten is aan betrokkene zelf.*

De ambtshalve of technische genade wordt geregeld bij ministeriële omzendbrief nr. 1774 van 28 februari 2005. Deze houdt geen rekening met vergevingsgezindheid, zoals omschreven in de ministeriële richtlijn van 4 oktober 1999, maar past genade toe op veroordelingen waarbij er miskenning is van de regels in het kader van de meerdaadse samenloop, de illegale straffen en de onwerkdadige hechtenis.

Wortel kan rekenen op heel wat belangstelling bij de opening van de nieuwe vleugel

NIEUWE CELLENVLEUGELS SCHEPPEN PLAATS

Het voorbije jaar werden opnieuw belangrijke stappen vooruit gezet in de realisatie van het masterplan voor een gevangenisinfrastructuur in betere omstandigheden. Nieuwe cellenvleugels in de gevangenis van Wortel en Turnhout en een gerenoveerde vleugel in Sint-Gillis zorgen voor extra plaatsen voor gedetineerden.

De Regie der Gebouwen koos ervoor om duurzaam te bouwen. De nieuwe gebouwen zijn goed geïsoleerd en energiezuinig dankzij onder meer zonnepanelen, ventilatiesystemen met warmterecuperatie, energiezuinige warmwaterinstallaties en LED- en spaarverlichting. Op alle vleugels werd ook geïnvesteerd in brandveiligheid.

NIEUWE CELLENVLEUGEL IN WORTEL

Op 9 oktober 2012 openden minister van Justitie Annemie Turtelboom en staatssecretaris voor de Regie der Gebouwen Servais Verherstraeten in de strafinrichting van Wortel een nieuwe cellenvleugel die plaats biedt aan 114 gedetineerden.

Het gebouw bestaat uit twee verdiepingen. Op het gelijkvloers bevindt zich zowel een administratief complex als een cellulair gedeelte. In elke cel is een individuele sanitaire ruimte met toilet, lavabo en douche. Beide verdiepingen hebben een eigen centrale observatieruimte om de bewegingen van de gedetineerden op te volgen.

Om de extra capaciteit op te vangen, waren enkele structurele aanpassingen nodig. Twee nieuwe wandelingen (ruimte waar gevangenen kunnen *luchten*) met helikopterbeveiliging werden aangelegd, de bezoekersruimte gerenoveerd en de beveiliging van de perimeter rond de inrichting vernieuwd.

GERENOVEERDE CELLENVLEUGEL IN SINT-GILLIS

Na een grondige renovatie werd de cellenvleugel B in de gevangenis van Sint-Gillis na acht jaar sluiting in mei 2012 opnieuw in gebruik genomen. Er kunnen 102 gedetineerden verblijven.

Tijdens de renovatie lag de focus op veiligheid. De vleugel is uitgerust met een modern camerabewakingsstelsel en elektronische slotensturing. Naast cellen omvat de vleugel ook douches, een fitnesszaal, polyvalente- en wachtzalen en kantoorruimtes. Er is eveneens een bijhorende wandeling.

Daarnaast kwam er ook een nieuw bijgebouw met strafcellen en individuele wandelingen. Dat gelijkvloerse gebouw is extra beveiligd en biedt tijdelijk onderdak aan agressieve gedetineerden.

NIEUWE CELLENVLEUGEL IN TURNHOUT

Op de vroegere parking van de gevangenis in Turnhout werd een nieuwe L-vormige cellenvleugel van drie verdiepingen gebouwd die de capaciteit uitbreidt met 74 plaatsen.

Gedetineerden hebben op cel een eigen sanitaire ruimte met toilet en wastafel, maar de douches zijn gemeenschappelijk. Op de nieuwe wandel- en sportkoer met helikopterbeveiliging kunnen ze een frisse neus halen. Naast cellen zijn er op de vleugel ook recreatieve ruimtes, gesprekslokalen, lokalen voor advocaten en kantoorruimtes.

Om de veiligheid te verhogen is een beveiligd centraal commandocentrum opgericht en zijn omheiningen- en tussenmuren beveiligd met detectie en veiligheidsdraad onder hoogspanning.

INZETTEN OP ELEKTRONISCH TOEZICHT

In 2012 plaatste de minister het elektronisch toezicht opnieuw op haar prioriteitenlijst. Dat resulteerde meteen in verschillende projecten.

In augustus 2012 ging de testfase van het nieuwe systeem van thuisdetentie van start. De veroordeelden die zich op maximaal twee maanden van hun toelaatbaarheidsdatum voor een voorlopige invrijheidstelling bevinden, worden gedurende twee maanden onder elektronisch toezicht geplaatst (in bepaalde gevallen verlengd tot vier maanden). De controle gebeurt door middel van stemherkenning. In deze gevallen is er dus geen sprake van een elektronische enkelband, behalve indien stemherkenning niet mogelijk is. Bijvoorbeeld indien de justitiabele geen Nederlands, Frans of Engels spreekt. De justitie-assistenten worden niet betrokken bij deze maatregel.

Van augustus tot december waren 308 personen en drie gevangenis- en bij dit proefproject betrokken: Antwerpen, Brugge en Vorst. In 2013 zal het systeem van thuisdetentie met stemherkenning worden uitgebreid naar alle gevangenis- en van het land.

EXTRA PERSONEEL

In 2012 kwamen 23 nieuwe personeelsleden het monitoringteam versterken. De mobiele equipe, die zich bezighoudt met de plaatsing en de technische aspecten, werd eveneens versterkt en bestaat momenteel uit acht personeelsleden.

INFORMATICA TER ONDERSTEUNING

Om de doeltreffendheid van de automatische follow-up van de onder elektronisch toezicht geplaatste personen te verhogen, komt er een volledig nieuwe toepassing: Siset. Die toepassing moet de mededeling van informatie en de coördinatie tussen de gevangenis, het Nationaal Centrum voor Elektronisch Toezicht en de justitiehuisen vergemakkelijken. Siset zal het daarnaast mogelijk maken om de werklast van de administratieve assistenten en de justitie-assistenten te verlagen door de codering van overtollige gegevens te verminderen. Het Siset-programma komt er in 2013 en vervangt het oude programma dat bedoeld was voor het beheer van 300 dossiers.

Controle door stemherkenning krijgt een plaats naast deze enkelband

Nieuw bloed voor de Commissie voor financiële hulp

Anne-Claire Beltjens is nieuw bij de Commissie en werkt voor een verzekeringsmaatschappij

De Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke geweldsdaden en aan de occasionele redders bestaat (theoretisch) uit twaalf magistraten, twaalf advocaten, zes ambtenaren van Volksgezondheid, zes ambtenaren van Financiën en een onbepaald aantal leden met ten minste vijf jaar nuttige professionele ervaring inzake de beoordeling en begroting van ernstige lichamelijke of psychische schade van slachtoffers van misdrijven.

In 2012 werden dertien nieuwe leden benoemd¹ en is er een oproep verschenen voor een bijkomende Franstalige magistraat (nadat één van de kandidaten aan de functie had verzaakt).

Frisse kijk op dezelfde problematiek

Het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties (IACSSO) heeft een nieuw raad van bestuur. Luc Willems is benoemd tot voorzitter.

De raad van bestuur van het IACSSO bestaat uit acht vaste en acht plaatsvervangende leden die de Kamer van Volksvertegenwoordigers voor een periode van zes jaar aanstelt. Het mandaat van de vorige leden was al op 9 juni 2011 verlopen en dus moest er volgens de wet van 2 juni 1998² een nieuwe raad komen. Alleen was er op dat moment geen federale regering en dus heeft de oproep tot nieuwe kandidaten lang op zich laten wachten. Op 31 januari 2012 is die oproep dan toch verschenen in het Belgisch Staatsblad. Op 20 december 2012 benoemde de Kamer van Volksvertegenwoordigers ten slotte de nieuwe leden van de raad van bestuur.

De nieuwe voorzitter Luc Willems, ex-senator en -volksvertegenwoordiger, was als rapporteur van het parlementair onderzoek sekten³ al bekend met de thematiek van sektarische organisaties. Verder bestaat de raad van bestuur uit een multidisciplinair team van experts uit de magistratuur, de universiteiten, leden van verenigingen die zich inzetten voor slachtoffers enzovoort. De exacte samenstelling is terug te vinden op www.iacso.be.

Ondanks het grote tijdsverloop tussen het verloop van de vorige mandaten en de benoeming van de nieuwe, is het IACSSO blijven functioneren. De leiding en de samenstelling van de studiedienst zijn - ook na de benoeming van de nieuwe raadsleden - ongewijzigd gebleven.

Het IACSSO is een onafhankelijk centrum opgericht bij de FOD Justitie. Bij wet van 2 juni 1998, gewijzigd bij wet van 12 april 2004, werd het belast met het bestuderen van het verschijnsel van schadelijke sektarische organisaties in België en hun internationale bindingen. Meer info op www.iacso.be

¹ Koninklijke besluiten van 5 december 2011, inwerkingtreding op 29 februari 2012

² Wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties

³ 'Parlementair onderzoek met het oog op de beleidsvorming ter bestrijding van de onwettige praktijken van de sekten en van de gevaren ervan voor de samenleving en voor het individu, in het bijzonder voor de minderjarigen'

VOORRANG AAN KWALITEIT

Gedegen forensisch onderzoek voorkomt dat mensen onjuist veroordeeld worden, dat daders vrij blijven rondlopen en nog verder misdrijven plegen. Logisch dus dat het NICC kwaliteit als absolute topprioriteit ziet.

Het auditteam van de Belgische accreditatie-instelling BELAC verifieerde in 2012 of het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) als organisatie volledig voldoet en blijft voldoen aan de strenge eisen van de internationale kwaliteitsnorm ISO 17025.

Een extern team controleerde gedurende drie dagen de gehele werking van het NICC. "Van opleiding voor ons personeel, over beschrijving en validatie van onze onderzoeksmethodes tot hoe we ons beschermen tegen mogelijke contaminatierisico's: deze ISO-norm voor de kwaliteitsbewaking in laboratoria dekt een ruim kader", zegt kwaliteitsmanager Thierry De Baere.

Daarnaast kwam ook de technische competentie aan bod. Een accreditatie garandeert dat het instituut volledig onderbouwde en kwalitatief hoogstaande methodes hanteert én dat het personeel dat die methodes toepast, competent is. "Onze accreditatie is een garantie voor onze klanten dat alles wat we doen van goede kwaliteit is én dat we op hetzelfde niveau zitten van wat er internationaal op dit moment geldt."

Het kwaliteitssysteem van het NICC probeert alle mogelijke factoren

te elimineren die resultaten minder accuraat zouden maken. Het instituut gelooft ook in de verankering van dat kwaliteitssysteem in de werking en daarom combineren verschillende medewerkers hun labowerk met dat van kwaliteitsmedewerker.

"Kwaliteit gaat daarnaast ook over hoe we communiceren met onze klanten. Daarom organiseren we elke twee à drie jaar een tevredenheidsenquête, om te leren hoe het nog beter kan. Ook begeleiden we onze experts in de niet-technische facetten van hun job, door hen bijvoorbeeld te leren hoe ze het best hun resultaten presenteren op een assisenzaak", zegt Thierry De Baere.

ALLES ONDER ACCREDITATIE

Eenmaal geaccrediteerd, krijg je als labo op vijf jaar tijd drie keer een toezicht.

Na vijf jaar wordt opnieuw een hele grondige audit gedaan. Maar het NICC gaat bewust verder dan dat. Directeur-

generaal Jan De Kinder: "Elk toezicht is voor ons een gelegenheid om het aantal analyses binnen de accreditatiescope verder uit te breiden. Geleidelijk brengen we zo ons volledige activiteitenpanel onder accreditatie. Op dit moment zijn onze labo's DNA, Toxicologie, Mechanische Ballistiek, Kruitsporen, Verf, Glas en Veiligheidsinkten, Brand, Microsporen en Textiel geaccrediteerd. Enkel het labo Drugs heeft nog geen accreditatie: daar werken we wél al volgens de normen van het kwaliteitssysteem, maar administratief is nog niet alles rond. Dat is dan meteen ook ons doel voor 2013."

"Geleidelijk brengen we ons volledig activiteitenpanel onder accreditatie"

AFSCHEID VAN

In 2012 trok de voorzitter van het directiecomité Alain Bourlet na tien jaar en zes maanden definitief de deuren van de Waterloolaan achter zich dicht. Hij laat zijn opvolger, Jean-Paul Janssens, een organisatie na met een betere interne werking en een meer partnergerichte filosofie.

WAARIN SCHUILT UW GROOTSTE VOLDOENING ALS VOORZITTER?

Ik ben trots op de strategische visie die we hebben ontwikkeld voor de FOD Justitie, samen met de invoering van een gestructureerd werkkader aan de hand van het managementplan. Ondanks het komen en gaan van politieke beleidsverantwoordelijken is dat plan altijd de rode draad geweest bij het integreren van de prioriteiten van elke minister. Nooit heeft een minister mij gevraagd om tabula rasa te maken.

WAT OPVALT ZIJN DE STERKE PARTNERSCHAPPEN. WAT WAREN DAARVAN DE KRIJTLIJNEN?

Ik ben uitgegaan van het principe dat we beter een open houding aannemen om een constructieve dialoog op te zetten met diegenen die we moeten ondersteunen. Het strategisch overleg (CSO), dat ik heb gelanceerd en dat de vertegenwoordigers van de rechterlijke orde (RO), de FOD en het politieke beleidsniveau groepeerde, is daarvan een goede illustratie.

RO is in het algemeen een flink stuk gemoderniseerd. Met de invoering van de account managers en dienstencatalogi hebben wij een grote stap vooruit gezet in de richting van een meer klantgerichte filosofie. Daarentegen blijft het informatiseringproces van de RO ongetwijfeld onze achillespees. De beslissing om het Phenix-project te stoppen was een harde dobber. Maar we hebben lessen getrokken uit dat falen, denk maar aan het MaCH-project.

Ook andere verwezenlijkingen, zoals de modernisering van het strafregister, het scannen van gerechtelijke dossiers en onze pioniersrol in het Europese ECRIS-project overtuigen mij dat we op de goede weg zijn.

HOE VOELT U ZICH NU U DE FAKKEL DOORGEeft AAN EEN VOLGENDE VOORZITTER?

Om eerlijk te zijn had ik graag doorgewerkt tot mijn 67ste. We zitten in een boeiende fase waarbij het vele werk stilaan zijn vruchten begint af te werpen. Ik vind het ergens wel jammer dat ik dat niet tot op het eind kan meebelevan.

ALAIN BOURLET

"Nooit heeft een minister mij gevraagd tabula rasa te maken"

Ik zou mijn opvolger in ieder geval willen motiveren om de modernisering van de RO en de tenuitvoerlegging van het strafbeleid voort te zetten. Het is ook zijn taak om de werking van de ICT voor de RO en de administratie verder te ontwikkelen. Ik kan hem verder enkel aanraden de 'industriële' dimensie van Justitie en haar bijzondere structuur niet uit het oog te verliezen.

EN WAT NU? WAARMEE VULT EEN VOORZITTER OP RUST ZIJN DAGEN?

Ik ga ervan profiteren wat te lezen, muziek te beluisteren en mijn kleinkinderen te zien. Maar ik weet niet of ik dat lang zal volhouden. Weet u, voorzitter zijn van de FOD Justitie behoorde aanvankelijk niet tot mijn loopbaanperspectieven. Ik heb mij vooral altijd bewogen binnen de ministeriële kabinetten. Ik bedoel maar, ook vandaag nog zou ik niet aarzelen mijn kans te grijpen als die zich voordoet.

ZIJN VIJF MEEST GEDENK- WAARDIGE GEBEURTENISSEN

- De Copernicushervorming
- De oprichting van het directoraat-generaal Justitiehuisen
- De modernisering van het proces begrotingsbeheer
- De lancering van het masterplan voor de gevangissen
- Het Belgisch EU-voorzitterschap

150 jaar
Nieuwewandeling in Gent,
het is niet niks. Naast mijn
werk in de gevangenis, ben ik ik ook
gepassioneerd fotograaf. Zalig dat ik
zo een steentje heb kunnen bijdragen aan
het prachtige boek over de
geschiedenis van onze gevangenis.
Het geeft een mooie inblik op
een gesloten wereld.

- Filip Pintelon
- Penitentiair bewakingsassistent in de gevangenis van Gent
- Bij Justitie sinds 2001

SENSIBILISEREN

Chef Laurent Dardenne

ECOLOGISCH VERANTWOORD TOT OP HET BORD

Wist u dat van de elf restaurants van de federale overheidsdiensten, het restaurant van het Brusselse gerechtshof één van de beste leerlingen is op het vlak van duurzame voeding?

In 2011 startte de POD Duurzame Ontwikkeling met een proefproject om het federale keukenpersoneel (en hun oversten) op te leiden inzake duurzamere voeding. Ook de FOD Justitie was daarbij aanwezig, en wel in de gedaante van Laurent Dardenne, hoofd van de keukens van het gerechtshof in Brussel. Na 33 jaar kokerellen in zijn keukens zaten de gewoontes natuurlijk diepgeworteld bij Laurent, maar toch heeft hij zich graag laten overtuigen door de voordelen van de vegetarische en duurzame keukens.

IS ER SINDS HET PROEFPROJECT VEEL VERANDERD IN UW KEUKENS?

Die workshops behoren alleszins tot de meest verrijkende van mijn loopbaan. Eigenlijk wist ik vrij weinig over vegetarische voeding. Als mij vroeger werd gevraagd of we ook iets vegetarisch aanboden, antwoordde ik dat er een 'saladbar' was. Nu raadpleeg ik de kalen-

der van de lokale groenten en de seizoensgroenten die we tijdens de opleiding kregen. Er zullen nu vast ook minder 'fouten' sluipen in onze menu's.

HEEFT UW TEAM DEZE VERANDERINGEN GRAAG OPGEPIKT?

Ze voelen dat er een frisse wind door de keuken waait, en dat bevat hen. Tijdens een van de workshops hielp Damien Poncelet, een chef-kok en deskundige op het vlak van seizoensgebonden koken, ons bij de voorbereiding van het menu. Zijn passie werkte bij iedereen aanstekelijk. Sindsdien sta ik open voor alle goede ideeën van mijn team.

HEEFT U NU EEN ANDERE KIJK OP VOEDING?

Eén ding is zeker: wanneer ik in de groentenafdeling van de supermarkt sta, kies ik nu voor de seizoensgroenten. Verantwoord koopgedrag heet dat dan. Vleesarm leven lukt me wel nog niet. Mijn twee dochters en mijn vrouw daarentegen zijn helemaal overtuigd van vegetarische voeding. Voordelig voor mij, want het scheelt in de portemonnee (*lacht!*)

"Als mij vroeger gevraagd werd of er iets vegetarisch werd aangeboden, antwoordde ik dat er een 'saladbar' was"

Leuvense gevangenis wandelt voor goed doel

Op 25 en 26 augustus nam een team van acht personeelsleden van de Leuvense Hulpgevangenis deel aan de Oxfam TrailWalker. Zij gingen de sportieve uitdaging van minister Turtelboom aan en stapten 100 kilometer door de Hoge Venen voor het goede doel.

Met samen zo'n 2225 trainingskilometers in de benen, stonden op 25 augustus de acht collega's aan de start in Eupen. Een team supporters stond klaar om hen onderweg op de controlepunten te bevoorraden en te ondersteunen. Na 28 uur stappen langs bospaadjes en steile hellingen bereikten ze op 26 augustus om 11.00 uur in groep de eindstreep.

Met deze straffe sportprestatie toonde het team zich solidair in de strijd tegen armoede en onrecht. Personeelsleden, lesgevers, medewerkers en sympathisanten van Leuven-Hulp zamelden in totaal 5500 euro in voor solidariteitsprojecten van Oxfam.

Op weg voor in totaal 28 uur

Just News in de prijzen

Just News - het personeelsblad van de FOD Justitie - onderging in 2012 een redactionele en grafische update en kreeg hiervoor meteen erkenning. De foto van de gevangenis in Gent die in het nummer van januari 2012 stond, heeft de Belgische ABCi-prijs 'beste fotografie in een interne publicatie' weggekaapt. Daarnaast sleepte Just News ook een Europese award in de wacht.

Volgens Stephen Vincke, fotograaf bij het DG Penitentiare inrichtingen, toont de foto een heel andere blik op de gevangenis, ver weg van alle clichés: "De werking van een zenuwcentrum in een gevangenis krijgt nooit veel pers aandacht. Journalisten schrijven liever over overbevolking en ontsnappingen . . . Dat is frustrerend voor het personeel dat zich dagelijks inzet om de gevangenis te laten draaien."

Een aparte inkijk op een apart gebouw

MENSENHANDEL CONCRETER BESTRIJDEN

Minister van Justitie Annemie Turtelboom en staatssecretaris voor Asiel en Migratie Maggie De Block hebben het nieuwe actieplan over de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel op 22 juni 2012 aan de ministerraad voorgelegd.

Dit nieuwe plan is het logisch vervolg op het plan van 2008 en legt de nadruk op de sleutelmaatregelen die op het vlak van preventie van het fenomeen, identificatie en bescherming van de slachtoffers en opsporing en vervolging van mensenhandelaars moeten worden genomen. De negentien voorstellen zijn concreet en op korte termijn uitvoerbaar.

Hierbij enkele initiatieven:

- een strenger vervolgingsbeleid voor medeplichtigen en daders die zich schuldig maken aan mensenhandel
- sensibiliseringscampagnes
- de erkenning van de centra voor de opvang van slachtoffers
- de verbetering van de wetgeving

Het actieplan werd uitgewerkt door de interdepartementale coördinatiefunctie ter bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel, die door de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid wordt voorgezeten. Hierna heeft de cel het plan goedgekeurd. De cel richt zich nu, samen met het bureau, op de uitvoering van het plan. Je kan het actieplan bekijken op de site van de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid www.dsb-spc.be

EERSTE SENSIBILISERINGSCAMPAGNE

In september 2012 kwam er meteen een sensibiliseringscampagne voor ziekenhuispersoneel. Die doelgroep speelt immers een belangrijke rol in de strijd tegen mensenhandel. Op de ziekenhuisvloer kunnen spoedartsen, gynaecologen of sociale assistenten in aanraking komen met patiënten die slachtoffer zijn van moderne slavernij. In die moeilijke omstandigheden is het niet vanzelfsprekend om te weten hoe je het best reageert.

De brochure 'Mensenhandel ... Wat te doen?' licht de situatie van de slachtoffers toe en toont aan hoe het medisch personeel hen kan helpen en informeren. In samenwerking met gespecialiseerde onthaalcentra kunnen ze slachtoffers ook op weg helpen naar psychologische, administratieve en juridische bijstand. Naast deze brochure ontvingen alle grote ziekenhuizen in België ook affiches en extra informatie.

Beleid in de maak tegen discriminatie en haatmisdrijven

Om discriminatie en haatmisdrijven te bekampen, is het belangrijk dat het Openbaar Ministerie en de politie vertrouwd zijn met de problematiek, de wetgeving en hoe ze die misdrijven het best opsporen en vervolgen. In 2013 moet een omzendbrief duidelijkheid scheppen.

Die omzendbrief zal alle mogelijke vormen van discriminatie en haatmisdrijven zoals het aanzetten tot haat of geweld, cyberhate, of negationisme behelzen. Dat moet leiden tot sensibilisering en oriëntering op het terrein. Bovendien mikt de

omzendbrief ook op een uniforme registratie van de feiten en het verbeteren van de samenwerking tussen het gerecht, het Centrum voor de gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen.

De publicatie en inwerkingtreding van de omzendbrief zijn gepland in de eerste helft van 2013. De Dienst voor het Strafrechtelijk beleid ondersteunt het College van procureurs-generaal bij de voorbereiding en redactie van dat document.

Twee gedetineerden op de virtuele Koppenberg

Wielergekte binnen de muren

Niet alleen de wielertoeristen, maar ook enkele gedetineerden van de gevangenissen van Oudenaarde en Gent kropen op zaterdag 31 maart 2012 op de fiets om deel te nemen aan de Ronde van Vlaanderen. Een ronde op rollen weliswaar.

In de twee Oost-Vlaamse steden streed een team van zes sportievelingen tegen elkaar om als eerste 140 kilometer van de Ronde af te leggen. Zij reden op rollen met computersimulatie die de ervaring realistisch maakte. Het team in Oudenaarde kon rekenen op de coaching van niemand minder dan Johan Museeuw, terwijl de Gentse gedetineerden werden bijgestaan door Iljo Keisse en Frank Hoste.

GOEDE DOEL

De gevangenis van Oudenaarde zette zich in voor de vzw Touché die agressiebegeleiding aanbiedt. In Gent ging de opbrengst dan weer naar een sociale kruidenier die kwaliteitsvol voedsel tegen verlaagde prijzen voorziet aan mensen in armoede.

Sport in de gevangenis heeft tal van gunstige effecten. De gedetineerden werken aan hun gezondheid, ervaren minder stress, leren beter omgaan met druk en tegenslagen en ontwikkelen ook betere sociale vaardigheden dankzij het teamgebeuren.

SOS IDPB

In 2012 legde de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk (IDPB) vooral de focus op de verbetering van de eerste hulp binnen de organisatie¹.

De IDPB heeft samengewerkt met Empreva (dienst van preventieadviseurs - arbeidsgeneesheren) om verbandkisten ter beschikking te stellen die zijn aangepast aan de specifieke risicoanalyses die bestaan voor de FOD Justitie. Vroeger was de inhoud van de verbandkist bij wet bepaald en was het materiaal soms onnuttig of ontbrak er materiaal. Nu beantwoorden de verbandkisten aan de behoeften van de overheid. Ze worden gaandeweg geleverd.

De opleidingen eerste hulp worden voortaan georganiseerd door het OFO (Opleidingsinstituut van de Federale Overheid). De medewerkers kunnen de levensreddende handelingen dus makkelijk aanleren in het kader van hun werk. De opleiding duurt drie dagen en jaarlijks vindt een bijscholingsdag plaats. Regelmatig volgen er oproepen voor nieuwe kandidaten.

Diverse preventieadviseurs hebben zich gespecialiseerd in adviesverlening over de opmaak van een intern noodplan. Die plannen beogen rampscenario's uit te werken en de reacties van de betrokken actoren op diverse situaties voor te bereiden.

VERTROUWENSNETWERK

De leden van de psychosociale cel hebben zich onder andere toegespit op de optimalisering van het netwerk van vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersoon is belast met de opvang van de personen die zich het slachtoffer voelen van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk en helpt hen met het zoeken naar oplossingen.

In de praktijk gaat de belangstelling van de psychosociale cel vooral uit naar de ontwikkeling van het netwerk van die vertrouwenspersonen door bijzondere aandacht te besteden aan het aantal personen en de verdeling ervan. De cel heeft ook een meer complete opleiding voor die personen ontwikkeld. Gedurende zeven en een halve dag krijgen zij uitleg over de wet² en de toepassing ervan en de middelen om tot een verzoening en een eerste gesprek te komen met zowel de aanvrager als de andere betrokken personen. De laatste halve dag is gewijd aan de evaluatie door middel van een praktische simulatie. Een lid van de cel houdt ook twee halve dagen toezicht per jaar.

WAT DOET DE IDPB?

De Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk adviseert de FOD en de personeelsleden in zeven actiedomeinen: arbeidsveiligheid, bescherming van de gezondheid van de werknemer op het werk, psychosociale belasting veroorzaakt door het werk (waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk), ergonomie, hygiëne op het werk, verfraaiing van de arbeidsplaatsen en maatregelen van de onderneming inzake leefmilieu (voor wat betreft de invloed ervan op de vorige zes punten).

¹ Hoofdzakelijk om het koninklijk besluit van 15 december 2010 betreffende de eerste hulp na te leven

² Hoofdstuk Vbis van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk

Veel commentaar

Een woordvoerder voor de FOD Justitie

Koen Peumans

“Een reactie van de FOD Justitie voor het televisiejournaal?”, “Mag ik wat duiding voor het ochtendbulletin van de radio?”, “Kunt u mij enkele statistieken doorsturen om mijn artikel inhoudelijk te versterken?” Sinds begin 2012 kunnen journalisten met dergelijke vragen terecht bij de woordvoerder van de FOD Justitie.

Om de relaties met de pers te professionaliseren, werd Koen Peumans aangeduid als perswoordvoerder. Hij bundelt alle vragen van de pers en fungeert als uithangbord van de organisatie. Met de aanwijzing van een woordvoerder sluit de FOD Justitie aan bij andere federale instellingen zoals de FOD Economie en het ministerie van Defensie die al langer werken met een gezicht voor de media.

“Justitie is voor de verschillende media nog steeds een interessant onderwerp. We zijn natuurlijk een departement met een enorme zichtbaarheid in de maatschappij. Ik krijg vragen over de meest uiteenlopende onderwerpen: de wettelijke regeling van adoptie, het aantal aanvragen voor naamsveranderingen, de stand van zaken in een bouwdoos van een gerechtsgebouw, een officiële reactie van het departement enzovoort. Werkelijk alle soort vragen passeert de revue. Dat maakt het werk van woordvoerder interessant en gevarieerd. Elke dag is er wel één verrassende vraag en word je uitgedaagd om op zoek te gaan naar soms heel specifieke informatie.”

Gevangenis Gent viert 150 jaar

In 2012 bestond de Gentse gevangenis 150 jaar. Er vonden dan ook het hele jaar door activiteiten plaats voor personeel, gedetineerden, bezoekers en het grote publiek.

Ter gelegenheid van haar jubileum bracht de gevangenis een boek uit over haar rijke geschiedenis: ‘150 jaar Nieuwewandeling’. Niet alleen de historiek van het gebouw en de organisatie van het gevangeniswezen komen aan bod, maar ook het dagelijkse leven in de gevangenis. In het boek staan getuigenissen en ook een fotoreportage laat de lezer kennismaken met het leven achter de Gentse gevangensmuren.

TENTOONSTELLING

Met het materiaal dat de gevangenis verzamelde voor het boek organiseerde zij ook een tentoonstelling van 4 tot en met 19 februari 2012 in de voormalige directeurswoning. Archiefmateriaal, plannenboeken, foto's, documenten van vroeger en nu schetsten de boeiende geschiedenis van de gevangenis. Met videobeelden en geluidsopnames kregen de bezoekers een indruk van het leven in de gevangenis. De gevangenis stelde bovendien een replica van een oude en een nieuwe cel tentoon.

Een greep uit het aanbod aan andere activiteiten: studiedag over suïcidepreventie, deelname aan de Open Monumentendag, studiedag over hulpverlening aan geïnterneerden met een verstandelijke beperking, theatervoorstelling ‘Een Nieuwe Wandeling’ waarin gedetineerden vertelden over plaatsen met dierbare herinneringen, enz.

HANDEN IN ELKAAR

tegen kindermishandeling

In 2011 telden de Vlaamse Vertrouwenscentra Kindermishandeling 7814 kinderen waarvoor kindermishandeling werd gemeld. Bovendien blijken heel veel kinderen thuis, op school of in de vrije tijd slachtoffer van geweld. Dat leert een bevraging door het Vlaams Kinderrechtencommissariaat.

Uit die laatste enquête kwam de school sterk in beeld: maar liefst 40 % van de kinderen en jongeren gaf aan daar het slachtoffer te zijn van fysiek geweld en één op drie had het over seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Het Vlaams Forum Kindermishandeling (VFK) zette zich ook in 2012 actief in voor die problematiek. Het forum kreeg versterking van deskundigen uit het departement Onderwijs en Sport. Bovendien onderging het protocol kindermishandeling Justitie - Welzijn van 2010 grondige aanpassingen.

FOCUS OP PREVENTIE

In 2012 was er ook extra aandacht voor enkele specifieke vormen van kindermishandeling: genitale verminking bij meisjes en geweld op kinderen door ouders die uit elkaar gaan. In beide gevallen gaat het om bijzonder ingrijpende situaties in het leven van een kind. Wil men op een slagkrachtige manier dergelijke situaties voorkomen of aanpakken, dan is het noodzakelijk dat de verschillende actoren samenwerken en een specifieke aanpak uittekenen.

WAT IS HET VFK?

Het **Vlaams Forum Kindermishandeling**, actief sinds 2011, brengt alle relevante actoren in de strijd tegen kindermishandeling samen met als doel knelpunten en mogelijke oplossingen op beleidsniveau te bespreken en voorstellen te formuleren ten aanzien van de bevoegde ministers.

De **Dienst voor het Strafrechtelijk beleid** neemt vanaf 1 april 2012 voor één jaar het voorzitterschap van het VFK waar. Dat gaat verder dan het voorzitten van de vergaderingen van het VFK en de vergaderingen van de voorzitters van de arrondissementele raden kindermishandeling. Zij werken ook concrete beleidsvoorstellen uit.

Het VFK heeft zijn meerwaarde al bewezen. Op een multidisciplinaire manier bestudeert en bespreekt het Forum knelpunten en werkt het adviezen uit om geweld tegen kinderen op een kwaliteitsvolle manier aan te pakken.

Daartoe werd het project 'Let op de kinderen' voorgesteld en besproken. Dat initiatief laat slachtoffers of getuigen van intrafamiliaal geweld toe om in groep hun ervaringen te verwerken. De focus ligt daarbij op herstel.

Het VFK heeft ook aandacht geschonken aan de participatie van kinderen zelf. Daartoe werden een aantal organisaties uitgenodigd waaronder de Vlaamse jeugdraad en de Vlaamse Kinderrechtencommissaris. Het is immers belangrijk om te luisteren naar de mening van kinderen en jongeren en gehoor te geven aan de knelpunten die zij aanhalen.

Het is ontstellend dat jongeren en kinderen nog steeds niet de weg vinden naar het meldpunt 1712 van de Vlaamse Gemeenschap. Velen onder hen durven de stap naar politie of justitie ook niet aan. Eens ze in een bepaald traject terechtkomen, weten ze niet noodzakelijk wat er hen allemaal te wachten staat. In dit

digitale tijdperk is het nog steeds nodig om kinderen en jongeren op een afdoende manier te informeren.

"Veel kinderen durven de stap naar politie en justitie niet aan"

Omdat ik de opleiding
Ms Office 2010 heb gevolgd mag
ik me nu Key Professional User
noemen. Een mooie titel die ervoor
zorgt dat ik op mijn beurt mijn
collega's kan opleiden en coachen
in deze materie.

- Antoni Controscheri
- Medewerker ICT bij het parket van
de procureur des Konings van Charleroi
- Bij Justitie sinds 2003

ONDERSTEUNEN

SURB op zoek naar assessoren

Om de goede werking van de huidige en toekomstige strafuitvoeringsrechtbanken (SURB) te waarborgen, moet de rechterlijke orde verplicht beschikken over een toereikend aantal effectieve en plaatsvervangende kandidaat-assessoren in penitentiaire zaken en in sociale re-integratie.

Daartoe werd een selectiecomité opgericht in juni 2012, waarbij strikt de geldende regels zijn gevolgd. Dat comité moest een nieuwe reserve van assessoren (lekenrechters) samenstellen (de laatste reserve dateerde uit 2008). In de zomer van 2012 volgde dan een oproep tot kandidaatstelling in het Belgisch Staatsblad, in beide landstalen en onder de gebruikelijke voorwaarden: leeftijd, ervaring en diploma. Elke kandidaat moest zowel het gerechtelijke arrondissement als het domein opgeven waarvoor hij solliciteerde.

EEN STRIKTE PROCEDURE

In september 2012 hebben de kandidaten een eerste schriftelijk examen afgelegd dat bijna vier uur duurde. Twee redacteurs, een Nederlands- en een Franstalige, hadden met kennis van zaken twee verschillende maar evenwichtige casussen (NL en FR) voorbereid. Qua lengte en moeilijkheid waren de casussen gelijkwaardig. De correcties waren anoniem, en elke kopij werd behandeld door drie verschillende correctoren die waren aangeduid onder de leden van het selectiecomité.

De kandidaten met minimum 10/20 op het schriftelijk examen werden vervolgens opgeroepen voor een gesprek voor een jury. De jury bestond uit een of meerdere magistraten van het door de sollicitanten gekozen arrondissement, een lid van het DG EPI en de voorzitter van het selectiecomité (of zijn vertegenwoordiger). Alle leden van de jury maakten verplicht deel uit van het selectiecomité.

De jury stelde de kandidaat een reeks algemene vragen over zijn visie op de functie, zijn motivatie en zijn beroepsloopbaan. Daarnaast werden ook vragen gesteld over beroepsethiek, deontologische regels, sociale re-integratie en penitentiaire zaken. De kandidaten moesten eveneens het schriftelijk examen bespreken.

Na afloop van dit examen werden de wervingsreserves van effectieve en plaatsvervangende assessoren voor de toekomstige behoeften van de betrokken rechtbanken aangevuld met 8 Nederlandstalige en 22 Franstalige geslaagden.

Account managers druk gesolliciteerd

Ook in 2012 speelde de dienst Account Management RO weer een belangrijke rol als schakel tussen de rechterlijke orde en de FOD. Zo bleef de dienst inzetten op het contact met de uitgebouwde correspondentennetwerken.

Elk *ressort* organiseerde twee à drie account review meetings. Via plaatsbezoeken vormden de account managers zich een objectief beeld van het werkterrein van de partner en zo ontstaat er een gezamenlijke strategie voor de dienstverlening. De vastgestelde knelpunten in 2012 omvatten voornamelijk een gebrek aan communicatie waarvoor de dienst informatiebrieven in het leven riep, het huidige mutatiesysteem en kleine tot middelgrote renovatiewerken binnen de rechtbanken en parketten.

De operationele diensten van het DG Rechterlijke organisatie (DG RO) worden regelmatig aangespoord om mee te werken aan het up-to-date houden van de dienstencatalogus. Die blijft een belangrijk instru-

ment om alle gerechtelijke instanties een uniforme en transparante dienstverlening aan te bieden door middel van een volledige inventaris van de geleverde diensten. In navolging van de 'gewone' dienstencatalogus werd het project voor een online dienstencatalogus op het niveau van de FOD Justitie gelanceerd. De FOD P&O steunt het project.

Verder nam de dienst Account Management een ondersteunende en coördinerende rol op binnen de projecten PC@work en Justscan, voor de vervanging van de MFP-toestellen (*multifunction printer*) en bij de lancering van de webapplicatie waarmee de onderzoekskamers van de rechtbanken van koophandel RSZ-gegevens kunnen consulteren. Ook de materie BPM is vanaf 2012 de bevoegdheid van de dienst Account Management.

Ten slotte nam de dienst ook deel aan een missie in Burundi waarbij het zijn model als schakel tussen het DG RO en de rechterlijke orde kon toelichten. Dit project verliep in samenwerking met het Belgisch Ontwikkelingsagentschap (BTC).

CAT VERTAALT ZICH IN KWALITEIT EN EFFICIENTIE

Tien jaar geleden introduceerde de Vertaaldienst een systeem dat teksten in segmenten opdeelt. Dat had een rechtstreekse invloed op de kwaliteit van de vertalingen. Waarom dus ook niet dat systeem implementeren in andere entiteiten? In 2012 was die eer weggelegd voor het federaal parket.

Sinds de zomer van 2003 werkt de Vertaaldienst met een CAT-tool (Computer Aided Translation). Het is een systeem dat teksten in segmenten opdeelt, waarna de vertaalde segmenten in een geheugen worden opgeslagen (TM of *translation memory*). Het gaat in geen geval over machinevertaling of automatische vertaling. CAT biedt de dienst wel de mogelijkheid reeds vertaalde segmenten opnieuw te gebruiken. Bovendien kan de tool bestaande teksten erin opslaan.

Het systeem verhoogt niet alleen de kwaliteit van de vertalingen, het werkt ook een harmonieus en coherent taalgebruik in de hand en het jaagt het rendement en de efficiëntie van de individuele medewerkers en bijgevolg van de dienst de hoogte in.

De administratie en het kabinet kregen hierdoor het idee om die manier van werken ook in te voeren in andere entiteiten van de FOD Justitie en in de rechterlijke orde. Bedoeling is efficiënter en coherenter te werken en de stijging van de gerechtskosten voor vertalingen te stabiliseren of zelfs te doen dalen.

SHARED EN AUTOMATED TRANSLATION

Naast de Vertaaldienst werden ook de dienst PMO, de stafdienst ICT en enkele andere actoren bij het project betrokken. Er volgden demo's voor het federaal parket en voor magistraten van de politierechtbank in Brussel. Al snel bleek dat de huidige werkwijze van de rechtbank (veel papier) een obstakel was voor de invoering van de tool, maar dat het federaal parket perfect in aanmerking kwam. Deze laatste werken dan ook sinds het najaar van 2012 met de CAT-tool.

Intussen wordt gewerkt aan een algemene upgrade van de tool, met aandacht voor terminologiebeheer, het delen van geheugens (*shared translation*) en het gebruik van automatische vertaling, met revisie, voor de taalparen waarvoor dat mogelijk is.

Het Hof van Cassatie en het College van procureurs-generaal zijn alvast geïnteresseerd en worden bij het project betrokken. Bedoeling is ook om de tool in te voeren in de parketten-generaal.

De Vertaaldienst doet veel en stil werk, ook voor dit jaarverslag

MEER DAN 82 000 veiligheidsverificaties

De Veiligheid van de Staat (VSSE) gaat na of haar diensten bekend zijn met bepaalde personen of bedrijven. In 2012 lag dat aantal veiligheidsverificaties hoger dan in 2011.

AANVRAGER	AANTAL VERIFICATIES
Nationale Veiligheidsoverheid (NVO): Europese tops, enz.	5610
Nationale Veiligheidsoverheid (NVO): andere (Comité P en I, ADCC, gevangenisbezoekers, enz.)	1457
Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle	9875
NVO in de luchthavens	15 696
Federale politie	801
FOD Binnenlandse Zaken: erkenning van privédetectives	171
FOD Binnenlandse Zaken: bewakings- en veiligheidspersoneel	183
Kamer van Volksvertegenwoordigers en parketten	48 385
TOTAAL	82 178

WIE VRAAGT DIE VERIFICATIES?

- Nationale Veiligheidsoverheid (NVO): collectieve instelling met zetel in de FOD Buitenlandse Zaken die veiligheidsattesten (toegang tot een beschermde zone) of veiligheidsadviezen (toegang tot een functie) uitreikt aan bestuurlijke overheden die erom vragen.
- Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle: treedt op als NVO-afgevaardigde en levert veiligheidsattesten af aan personen die toegang hebben tot nucleaire installaties.
- NVO-afgevaardigden die zich in de vijf voornaamste luchthavens van het land bevinden: verstrekken eveneens veiligheidsadviezen met betrekking tot de toegangsbadges voor beschermde zones.
- Federale politie: treedt ook op als NVO-afgevaardigde.
- Federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken: raadpleegt de Veiligheid van de Staat over aanvragen tot erkenning van privédetectives. De VSSE heeft daarnaast verificaties uitgevoerd van personeelsleden van bewakings- en beveiligingsfirma's.
- Kamer van Volksvertegenwoordigers en parketten: consulteert de VSSE, net als de dienst Vreemdelingenzaken, de parketten en het strafregister over de naturalisatieaanvragen en de verkrijging van de nationaliteit.

BESCHERMING VOORAANSTAANDE PERSONEN

De Veiligheid van de Staat heeft op vraag van de minister van Binnenlandse Zaken in 2012 ingestaan voor de bescherming van 205 personen:

- 45 buitenlandse staatshoofden
- 52 eerste ministers
- 108 andere vooraanstaande personen (onder meer leden van regeringen of instellingen, ambassadeurs, VIP's)

Tijdens die beschermingsopdrachten hebben de personeelsleden van de operationele diensten van de Veiligheid van de Staat beperkte en specifieke bevoegdheden van bestuurlijke politie.

Dat betekent dat zij kunnen ingrijpen wanneer het leven of de fysieke integriteit van een te beschermen persoon wordt bedreigd. Zij voeren bijvoorbeeld identiteitscontroles of veiligheidsfouilleringen uit, gaan over tot bestuurlijke inbeslagnemingen en kunnen vrijheidsberovende maatregelen opleggen.

In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld bij wettige verdediging, kunnen zij ook geweld gebruiken.

In 2012 hebben die teams 70 000 uur aan dergelijke opdrachten besteed.

OPDRACHTEN	AANTAL UREN
VIP (staatshoofden en ministers, vertegenwoordigers van instellingen, enz.)	17 553
Doorlopende opdrachten (ambassadeurs, enz.)	51 644
TOTAAL	69 197

Controle op wapens

De Veiligheid van de Staat kan in opdracht van de minister van Justitie vergunningen afleveren voor wapenbezit en wapendracht aan personen zonder verblijfplaats in België. In 2012 werden twee wapendrachtvergunningen en 1926 tijdelijke wapendrachtvergunningen afgeleverd (voor de lijfwachten van de VIP's op bezoek in ons land).

Op vraag van de Federale Wapendienst heeft de VSSE 33 verificaties van firma's uitgevoerd in het kader van de wet van 25 mei 2003, tot wijziging van de wet van 5 augustus 1991, betreffende de in-, uit- en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

OPNIEUW MEER BESLISSINGEN VOOR FINANCIËLE HULP

In 2012 werd voor het eerst in twee jaar de kaap van de 1300 nieuwe verzoekschriften niet gehaald. De Commissie ondernam tegelijkertijd opnieuw de nodige inspanningen om meer dan 1300 beslissingen te vullen.

De Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders onderzoekt de aanvragen voor financiële bijstand van slachtoffers van een opzettelijke gewelddaad of hun naasten. Daarnaast behandelt ze ook de aanvragen voor financiële bijstand van personen die vrijwillig hulp bieden aan slachtoffers of in geval van overlijden, hun rechthebbenden.

Een overzicht van de rechtspraak van 2010 en 2011 van de Commissie vind je op de website van de FOD Justitie. Bedoeling is potentiële aanvragers beter in te lichten over de interpretatie van de Commissie van de wet van 1 augustus 1985.

De Commissie stelde daarnaast in 2012 de verworven expertise van haar secretariaat ter beschikking van het Centrum voor Arbitrage inzake Seksueel Misbruik.

VERZOEKSCRIFTEN

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1298	1191	1312	1197	1237	1235	1449	1373	1234

BESLISSINGEN

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1095	1176	1262	1525	1343	1164	1278	1344	1350

TOEGEKENDE BEDRAGEN (IN MILJOEN EURO)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
10,9	10,6	10,5	12,5	10,3	9,4	9,9	8,8	9,4

DE COMMISSIE CONCREET

DRAMA LUIK, DECEMBER 2011

Naar aanleiding van de dramatische gebeurtenissen van 13 december 2011 op de Place Saint Lambert in Luik en het proactieve optreden van de Commissie bij de diverse stakeholders werden in de loop van 2012 al zeven noodhulpen voor een totaal bedrag van 11 529,56 euro toegekend. Deze financiële tussenkomst dient om een deel van de begrafenis kosten en de eigen bijdrage in de medische kosten te betalen.

DE ZAAK M

De Raad van State bevestigde op 26 april 2012 de door de Commissie in 2011 genomen (principe)beslissing in de zaak M. Een rechtstreeks slachtoffer is een persoon op wie de gewelddaad gepleegd werd. Enkel wie zelf rechtstreeks fysiek of psychisch werd aangevallen of bedreigd, kan een beroep doen op artikel 31, 1° van de wet.

©ANP

Parketten gebrieft over alcoholslot

Sinds juni 2012 staan de richtlijnen voor het gebruik van het alcoholslot op papier. Het alcoholslot is een toestel dat in het voertuig wordt ingebouwd en verhindert dat het voertuig start als de bestuurder niet in het toestel heeft geblazen of te veel alcohol heeft gedronken.

Het College van procureurs-generaal stelde de richtlijnen voor het gebruik van het alcoholslot op in samenwerking met de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid (DSB). Dat leidde op 21 juni 2012 tot de omzendbrief COL8/2012 betreffende het alcoholslot.

Die coherente tekst licht de parketmagistraten in over alle voorschriften voor het gebruik van het alcoholslot. De omzendbrief bevat informatie over de procedure, de kosten voor de installatie en het gebruik van het alcoholslot, de voorwaarden die de veroordeelde moet naleven en de sanctie als dat niet gebeurt.

Het alcoholslot is een aanvulling op de bestaande sancties en kan bijgevolg in geen geval de geldboete, de gevangenisstraf of het verval van het recht tot sturen vervangen.

OPLEIDING MS OFFICE 2010 voor iedereen

In het kader van het project 'Standaardisatie van de werkposten' of Pc@Work zullen alle medewerkers van de FOD Justitie tegen eind 2014 werken met Windows 7 en MS Office 2010. In 2012 kregen al ongeveer 3000 medewerkers een nieuwe PC.

De FOD Justitie heeft in 2012 dan ook zwaar geïnvesteerd in opleidingen MS Office 2010. Enerzijds hebben we 141 Key Professional Users (KPU) opgeleid, die tijdens het migratieproject zullen instaan voor de interne opleiding van de medewerkers en voor coaching op de werkplek. Zij volgden hiervoor een negendaags opleidingstraject. Het traject bestaat uit zes dagen doorgedreven opleiding in MS Office en drie dagen 'train-the-trainer'. In 2013 zullen opnieuw een groot aantal KPU's deze training volgen.

Anderzijds kregen alle medewerkers de kans om opleidingen MS Office 2010 te volgen dicht bij hun woon- of werkplek. Hiervoor werkten we in het Nederlandstalig landsgedeelte samen met de centra voor volwassenenonderwijs (CVO). In het Franstalige landsgedeelte klopten we aan bij de Ecoles de Promotion Sociale (EPS). Voor de verschillende Office-pakketten werden opleidingsmodules uitgewerkt. De modules zijn een combinatie van klassikaal onderwijs en e-learning. In 2012 namen al 871 medewerkers deel aan 78 opleidingen. Ook in 2013 en 2014 vinden er opleidingen plaats.

"871 medewerkers volgden in 2012 een opleiding MS office 2010"

KWETSBARE PERSONEN BETER BESCHERMEN

Na tien jaar wachten heeft de wetgeving voor de bescherming van kwetsbare personen onlangs een grote sprong voorwaarts gemaakt. Het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties (IACSSO), dat regelmatig aanvragen ontvangt van personen die zich misbruikt voelen, is blij eindelijk over een sterk instrument te beschikken om de burger te beschermen.

Op 2 februari 2012 is de wet voor de bescherming van kwetsbare personen¹ in werking getreden. Dat initiatief vloeit voort uit twee oude aanbevelingen: de ene afkomstig van de parlementaire onderzoekscommissie uit 1997 in verband met de illegale activiteiten van sekten en de andere uit december 2000 afkomstig van het IACSSO zelf. Die aanbeveling van het IACSSO wou kwetsbare personen beschermen tegen een te frequent misbruik in de sektarische groepen.

STRAFFEN VERZWAARD

Artikel 442quater heeft meer specifiek betrekking op de slachtoffers van sektarische uitwassen. Zo zal de opgelopen straf zwaarder zijn als de schadelijke handeling of onthouding van een handeling voortvloeit uit een toestand van fysieke of psychische onderwerping door gebruik van zware of herhaalde druk of van specifieke technieken om het oordeelsvermogen te verstoren.

De straffen zijn eveneens zwaarder als de handeling of de onthouding van een handeling leidt tot een ongeneeslijk lijkende ziekte, een blijvende ongeschiktheid om persoonlijke arbeid te verrichten, het volledig verlies van het gebruik van een orgaan, een zware verminking of de dood.

Ook als het gepleegde misbruik een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, worden de straffen zwaarder.

De rechtbank heeft daarnaast de mogelijkheid om te bevelen dat het vonnis in de pers wordt bekendgemaakt.

MEER STRAFRECHTELIJKE BESCHERMING

Naast het nieuwe artikel 442quater heeft de wetgever eveneens tal van bestaande bepalingen van het Strafwetboek gewijzigd. Zo is de bescherming, die tot dan was voorbehouden aan minderjarigen, uitgebreid naar kwetsbare personen, ongeacht hun leeftijd. Het gaat in het bijzonder om bejaarden, zwangere vrouwen, zieke personen of personen die lijden aan een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid. Zieke personen zijn bijvoorbeeld een uitgelezen doelwit voor de therapeutische sektarische groepen.

Voor bepaalde strafbare feiten (zoals gijzeling, opzettelijk toebrengen van slagen en verwondingen, belaging, verkrachting of aanranding van de eerbaarheid) zijn de straffen voortaan zwaarder indien het slachtoffer een kwetsbare persoon is. Intra-familiale diefstal - tot dan enkel strafbaar met burgerlijke sancties - zal voortaan strafrechtelijk kunnen worden vervolgd.

VZW'S KUNNEN KLACHT INDIENEN

Deze nieuwe wet machtigt daarnaast elke vereniging die op de datum van de feiten sinds minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezit en volgens haar statuten tot doel heeft de slachtoffers van sektarische praktijken te beschermen (of geweld maar ook mishandeling te voorkomen jegens elke persoon die kwetsbaar is) om klacht in te dienen voor rekening van de slachtoffers, met hun instemming of die van hun vertegenwoordigers.

www.iacssso.be

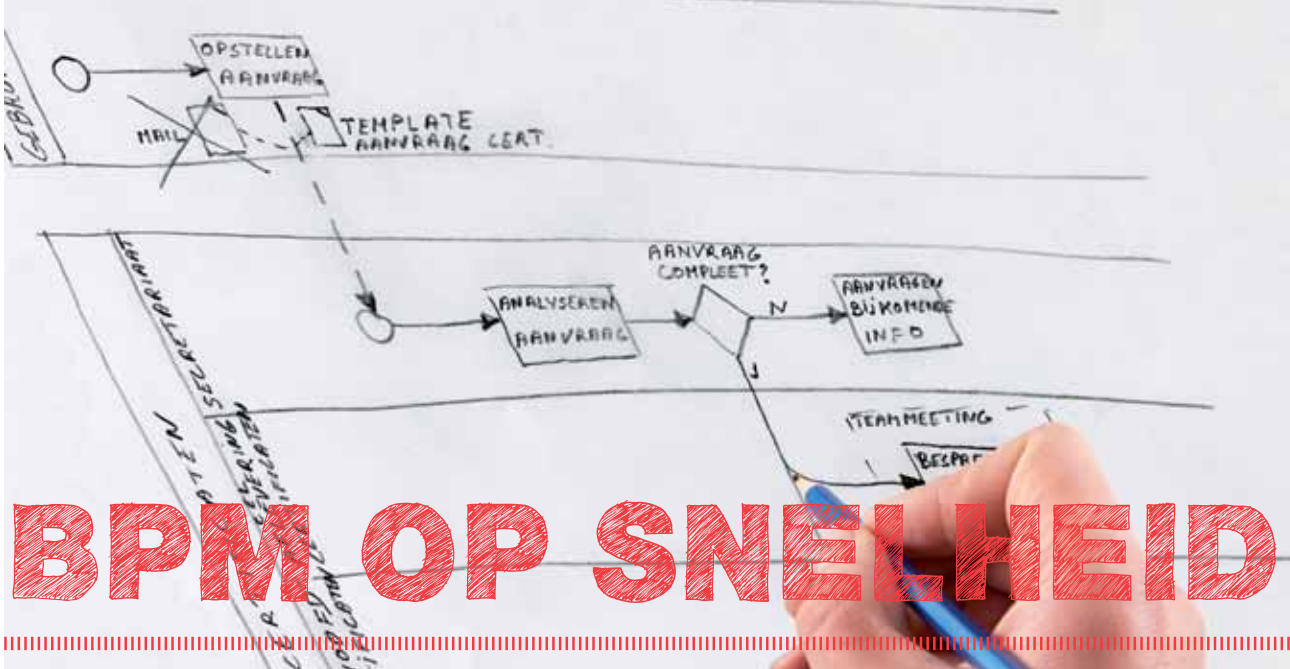
HET NIEUWE ARTIKEL 442QUATER VAN HET STRAFWETBOEK

Eenieder die, kennis hebbende van iemands zwakheid, daarvan bedrieglijk misbruik heeft gemaakt teneinde het slachtoffer ertoe te brengen een handeling te verrichten dan wel zich van een handeling te onthouden waarbij zulks diens fysieke of geestelijke integriteit dan wel diens vermogen ernstig aantast, kan voortaan worden vervolgd. De zwakke toestand kan zowel fysiek als psychisch zijn en moet het oordeelsvermogen van het slachtoffer ernstig verstoren.

VOORBEELD:

Iemand die misbruik maakt van de hoge leeftijd van een persoon om van hem of haar een volmacht op zijn bankrekening te krijgen en dat voor zijn persoonlijk voordeel.

¹Wet tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden

BPM OP SNELHEID

In 2012 kwam het Business Process Management (BPM) binnen de FOD tot volle wasdom. Elke entiteit vaardigde enkele BPM-correspondenten af, er vond een opleiding plaats rond de methodologie en er was vooral veel aandacht voor de procesbeschrijving.

BPM moet de vele processen die er zijn binnen de complexe structuur van de FOD Justitie helpen beheren en optimaliseren. Bedoeling is te evolueren naar klantgerichte processen, die ook heel goed rekening houden met het economische aspect. In 2012 waren er heel wat initiatieven rond BPM. De aangestelde BPM-correspondenten van de verschillende entiteiten konden meteen een vijfdaagse opleiding volgen waarin ze vooral op het belang van de methodologie werden gewezen. BPM is geen kwestie van meer werk, maar wel van anders werken en anders denken.

De focus lag in 2012 op die eerste belangrijke stap van het procesbeheer: de procesbeschrijving. Belangrijk daarbij is om de verschillende factoren die invloed hebben op het verloop van een proces, te definiëren. Eens dit is gebeurd, worden die activiteiten in een proces *flow* geplaatst waarbij *pools & lanes* de verbanden weergeven tussen de verschillende activiteiten en hun rollen.

Het is de Strategische cel BPM die instaat voor de coördinatie van de BPM-activiteiten binnen de FOD.

BPM OP BPM

In de FOD Justitie gebeurt BPM met de software ProjectMaster. Toen bleek dat er een nieuwe versie kwam (versie 4.0), leek dit de uitgelezen kans om de BPM-methodologie te testen op het proces van die update. BPM op het BPM als het ware.

Om de mogelijkheden en de gevolgen van de nieuwe functies te kunnen identificeren, was het noodzakelijk om te vertrekken van de actuele werkwijze en per activiteit te onderzoeken of er aanpassingen nodig waren. Hiervoor werd het ganse projectbeheer van de FOD in kaart gebracht in een BPMN proces *flow*. De interne klanten konden hun positieve en negatieve ervaringen in het proces weergeven en de statistische gegevens moesten dan weer helpen om de verbeterpunten te identificeren. Aan de hand van al die info en de mogelijkheden van de nieuwe softwareversie werd het proces dan uiteindelijk geoptimaliseerd.

Door uitvoerders en interne klanten te betrekken bij het nieuwe proces en de procesdocumentatie beschikbaar te stellen, kwam er een snelle aanvaarding van de veranderingen. Naast de nieuwe software bleek de belangrijkste winst vooral te liggen in de optimalisatie van het proces.

VOORDELEN:

- De doorlooptijd van een gemiddeld project is verminderd met meer dan zes maand.
- Het aantal goedkeuringen van het management in een projectcyclus is sterk verminderd en beperkt tot de juiste bevoegdheden.
- De verantwoordelijkheden over het groen licht om een product in de organisatie te implementeren, zijn duidelijk bepaald.
- Een project kent een hogere flexibiliteit omdat wijzigingen *en cours de route* nog mogelijk zijn.

De bedenkingen bij de Salduz-wet waar de media in 2012 soms zwierig over berichtten, bleken uiteindelijk ongegrond. De toepassing van de wet verloopt over het algemeen goed. Dat blijkt uit de evaluatie van de wet waarvoor de DSB verantwoordelijk is. Akkoord, de wet kan nog verbeteren, maar daarvoor moet je eerst goed evalueren. Meten om te weten.

- Hildegard Penne
- Opdrachthouder-projectleider bij de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid
- Bij Justitie sinds 1996

METEN

BEGROTING

Spaarzamer te werk gaan

De begroting 2012 werd opgesteld op grond van de begroting 2011, verhoogd met de weerslag van de inflatie, het sectoraal akkoord en het volume-effect. Er werden echter besparingen opgelegd bij de personeels- en werkingskredieten. Gelet op de moeilijke context en de monitoring van de overheidsfinanciën, worden de departementen aangeemoedigd om hun uitgaven spaarzamer te beheren.

De initiële begroting in vereffeningkredieten bedroeg 1 842 996 000 euro, een verhoging met 21 711 000 euro ten opzichte van de aangepaste begroting van 2011 (1 825 285 000 euro).

Over het geheel genomen zijn de personeelsbudgetten met 26 733 000 euro gestegen. Die stijging kan eerst en vooral worden verklaard door het volume-effect op de budgetten voor de rechterlijke orde (stijging van 14 941 000 euro) en de penitentiaire inrichtingen. Met 11 719 000 euro meer dan in 2011 hebben de penitentiaire inrichtingen daarenboven de werving van extra personeel kunnen financieren in het kader van de *roll-out* van hun masterplan. Die verhogingen werden gedeeltelijk gecompenseerd door de verlaging van de personeelsbudgetten van de centrale administratie (- 5,11 %).

OVERZICHT VAN DE EVOLUTIE VAN DE TOTALE BEGROTING

VEREFFENINGSKREDIETEN (IN MILJOEN EURO)			
	2010 (AANGEPAST)	2011 (AANGEPAST)	2012 (INITIEEL)
Algemene begroting van de FOD Justitie	1786,6	1821,2	1842,9
DG Rechterlijke organisatie	919,7	942,1	957,9
Waarvan personeel	621,1	634,1	649,0
DG Penitentiaire inrichtingen	499,9	511,9	523,2
Waarvan personeel	387,9	392,0	403,5
DG Justitiehuisen	78,0	72,6	73,4
Waarvan personeel	50,2	51,2	51,2

Na de wijzigingen in de loop van het boekjaar bedraagt de definitieve aangepaste begroting 2 008 941 187 euro voor 2012. Dat bedrag omvat een uitzonderlijke som van 98 943 000 euro voor de overbrugging van een extra maand bezoldigingen. Die eenmalige aanpassing vloeit voort uit de toepassing van de nieuwe boekhoudkundige regels, waardoor de bezoldigingen van de maand december voortaan in de kredieten van het lopende jaar moeten worden verrekend.

De werkingsbudgetten zijn gedaald met 4 422 000 euro, een daling die voortvloeit uit de opgelegde besparingen bij de bestendige werkingsuitgaven, de diensten, de uitgaven voor informatica en de aankoop van duurzame goederen. Die algemene inspanning werd verdeeld over alle entiteiten van de FOD. De inperking van de middelen betekende ook dat er keuzes moesten worden gemaakt. Uitzonderlijke volumestijgingen hebben evenwel betrekking op:

- de vergoeding van de advocaten voor hun werk in het kader van de rechtsbijstand (1 428 000 euro) en de tussenkomst in de kosten verbonden aan de organisatie van de bureaus voor juridische bijstand (118 000 euro);
- het leefloon voor de gedetineerden onder elektronisch toezicht (445 000 euro).

Die stijgingen worden gedeeltelijk gecompenseerd door:

- de daling van 1 000 000 euro van de begroting van de vergoedingen aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;
- de verlaging van 269 000 euro van de begroting van de toe te kennen vergoedingen aan de provincies en de gemeenten, rekening houdend met de door de regering opgelegde beperkingen.

UITVOERING VAN DE BEGROTING: DALING VAN DE VASTLEGGINGEN EN DE VEREFFENINGEN

Als gevolg van de door de regering opgelegde administratieve en budgettaire beperkingen met het oog op besparingen, dalen de vastleggingen (uitgezonderd personeel) qua aantal en volume. In vergelijking met 2011 zijn er bijna 15 % minder vastleggingen en is het volume ervan met 5 % gedaald.

In 2012 werd een totaalbedrag van 1 947 357 551,39 euro vastgelegd. In dat totaal stijgt het aandeel van de wedden van 70,39 % in 2011 tot 73,51 % in 2012. Het totaalbedrag voor het personeel stijgt met ongeveer 6 % gelet op het volume-effect. De bedragen buiten de wedden hebben voor 43 % betrekking op de aankoop van diensten (consultancy, onderhoud, herstellingen, energie, erelonen van de advocaten). Het volume van 27 %, opgenomen in de 'andere uitgaven', wordt verantwoord door het gegeven dat deze post de gerechtskosten en het onderhoud van de gedetineerden omvat.

Het aantal vereffeningen is gedaald met 3,9 %, met een totaal van 233 258 verrichtingen. Het totaal omvat 20 288 rechtstreekse betalingen van de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven (CDVU) van de FOD Financiën voor de vergoedingen van het personeel, de rechters in sociale zaken en de rechters in handelszaken.

Wat de subsidies betreft, heeft de directie Beheerscontrole en Reglementering:

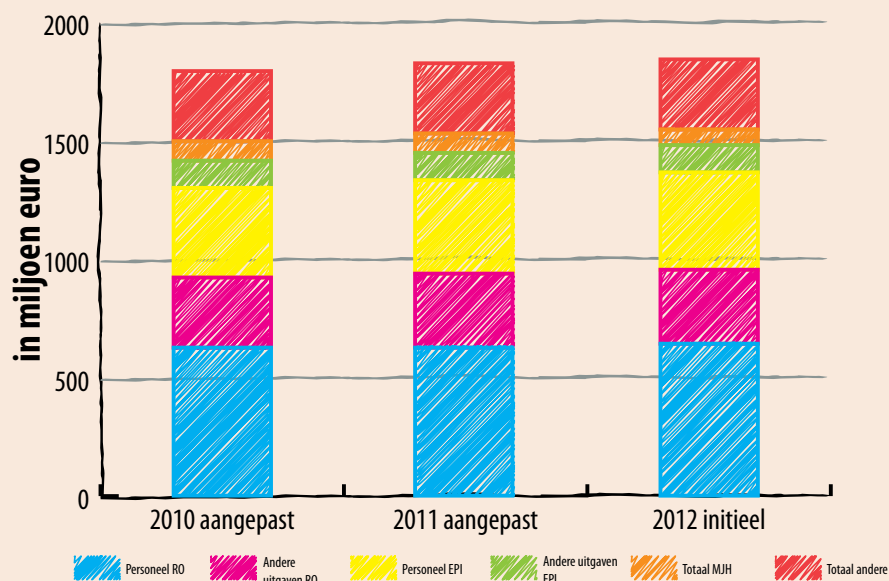
- zes koninklijke besluiten en twee ministeriële besluiten opgesteld voor de toekenning van subsidies die in 2013 worden gecontroleerd;
- de verdeling van de subsidies voor 2012 berekend;
- de subsidies gecontroleerd die voor 2011 zijn toegekend aan de 28 commissies voor juridische bijstand die juridische eerstelijnsbijstand verlenen.

AUDIT

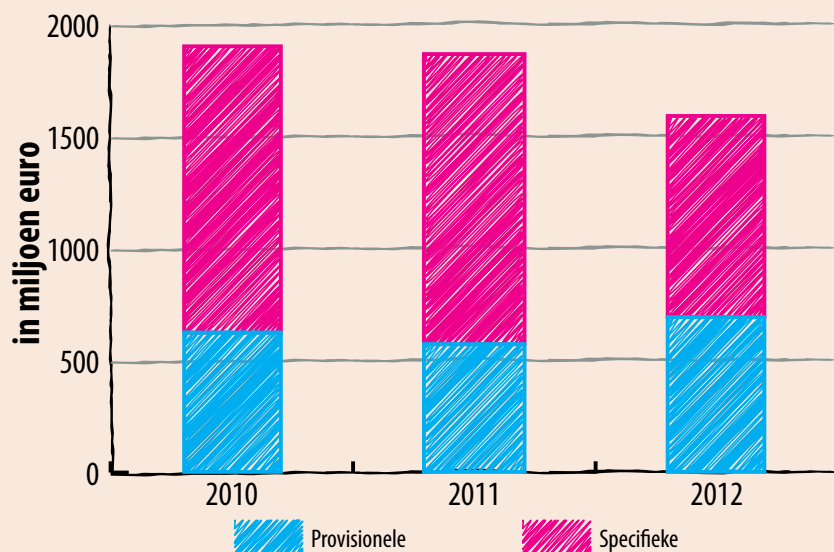

De cel Managementondersteuning van de stafdienst Budget, Beheerscontrole en Logistiek zet haar audit- en consultancyopdracht bij het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV) voort. Het is de opzet werk te maken van de aanbevelingen van haar auditrapport, meer bepaald met het oog op de implementatie van een boekhoudkundige applicatie en de ontwikkeling van een intern controlesysteem.

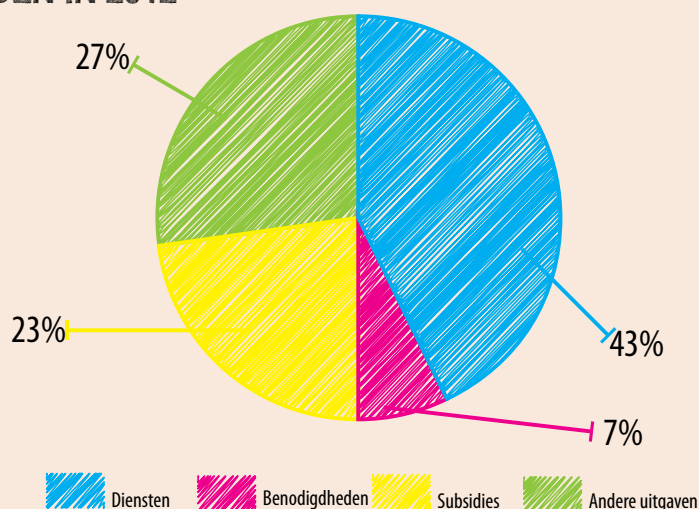
EVOLUTIE BUDGET VAN 2010 TOT 2012

EVOLUTIE VAN VASTLEGGINGEN

VERDELING VASTGESTELDE BEDRAGEN BUITEN WEDDEN IN 2012

VERGOEDINGEN JURIDISCHE TWEDELIJNSBIJSTAND ONDER DE LOEP

Omdat de werking van de juridische tweedelijnsbijstand - de zogenaamde pro deo-bijstand voor mensen met een beperkt inkomen - zowel bij de overheid als bij de advocatuur nogal wat controverserig uitlokt, vroeg de minister van Justitie aan het NICC een wetenschappelijk onderzoek te voeren. Bedoeling was een cijfermatige stand van zaken op te maken die helpt om de controverse te objectiveren.

Het systeem van de juridische tweedelijnsbijstand zorgt al langer voor ontevredenheid. Bij de overheid, omdat die haar bijstandsbudget al een tiental jaar gestaag ziet toenemen, maar ook bij de advocaten, omdat het huidige systeem onzekerheid van inkomsten met zich meebrengt. Maar ook de Salduz-wet was olie op het vuur: die voorziet immers dat iedereen recht heeft op bijstand door een advocaat vanaf het eerste verhoor door politie of onderzoeksrechter. Sinds de wet in voege trad, namen nog meer mensen hun toevlucht tot de juridische tweedelijnsbijstand. Het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - dat voor de gelegenheid ook de expertise inriep van het Centre de Recherche et d'Interventions Sociologiques van de Universiteit van Luik - kreeg de opdracht om op vier maanden tijd de situatie in kaart te brengen.

Christophe Mincke, operationeel directeur Criminologie bij het NICC, vat het onderzoek samen.

1. Er wordt effectief aanzienlijk vaker een beroep gedaan op de juridische tweedelijnsbijstand dan pakweg tien jaar geleden. Zowel bij de Orde van Vlaamse balies als bij de Ordre des barreaux francophones et germanophones steeg het jaarlijks aantal punten¹ dat door advocaten werd aangegeven. We noteerden een gemiddelde stijging van 169 872,96 punten op een periode van tien jaar. Tegelijk stelden we vast dat ook het totaal aantal afgesloten dossiers in gelijke mate toenam (gemiddeld 134 597 bijkomende afgesloten dossiers, voor diezelfde periode van tien jaar).

2. Een gelijk dossier levert vandaag gemiddeld minder punten op dan tien jaar geleden. Het gemiddeld aantal punten per dossier daalt lichtjes van 16,5 in 2001-2002 tot 15,5 in 2010-2011. De verklaring vinden we in de ontwikkeling van een kwaliteitsgericht beleid op dat vlak en in de vrij strikte controles op het niveau van de ordes en de balies. In elk geval wijst niets op een overdreven verbruik van punten per dossier en dus een problematische praktijk bij de balies. Integendeel, de cijfers bevestigen dat de toename van het budget voor de juridische tweedelijnsbijstand in hoofdzaak toe te schrijven valt aan het toenemende aantal dossiers. De rechtszoekenden op Belgisch grondgebied doen dus verhoudingsgewijs vaker een beroep op de juridische bijstand dan voorheen.

3. Uit het onderzoek bleek ook dat België een vergelijkbaar budget per inwoner aan tweedelijnsbijstand besteedt als Frankrijk: waar België gemiddeld 6,14 euro per jaar per inwoner besteedde in 2011, trok Frankrijk hier gemiddeld 4,8 euro per jaar voor uit. Redelijke bedragen, zeker als je ze vergelijkt met Nederland waar er gemiddeld 27,78 euro per jaar besteed wordt aan tweedelijnsbijstand. Anders gezegd, het Belgisch budget per inwoner ligt in lijn met dat van andere landen en het aantal punten dat gefactureerd wordt per dossier stijgt niet. Wel integendeel. Blijft dus enkel de toename van het aantal dossiers van juridische tweedelijnsbijstand. Die toename verklaart meteen waarom de overheid haar budget hiervoor jaar na jaar ziet toenemen.

“Verder onderzoek moet uitwijzen hoe het komt dat rechtszoekenden in België nu veel vaker een beroep doen op de juridische bijstand. Het is in ieder geval niet zo dat de groep mensen die in aanmerking komt voor bijstand groter wordt. Die groep blijft vrij stabiel in aantal. En we stelden ook geen enkel misbruik of overconsumptie vast, noch een inhaalbeweging doordat sommige groepen een betere toegang tot justitie zouden gekregen hebben.”

Het onderzoek sluit dan ook af met een aantal pistes om de stijgende kostprijs van juridische tweedelijnsbijstand onder controle te krijgen. “Dat neemt niet weg dat een aantal essentiële vragen open blijven. Welk effect heeft het huidige beleid bijvoorbeeld op het terrein? Welk effect zal de Salduz-wet hebben de komende jaren? In welke mate komen we tegemoet aan de bijstandsbehoefte van minderbedeelde groepen? Hoe kunnen we de kosten onder controle houden, zonder daarom de toegang tot justitie te beperken voor economisch zwakkeren? Het zijn vragen die de complexiteit van de thematiek aantonen”, besluit Christophe Mincke.

Doorgedreven teamwerk binnen de DSB maakt een grondige evaluatie van de Salduz-wet mogelijk

SALDUZ UIT DE STARTBLOKKEN

De toepassing van de Salduz-wet verloopt over het algemeen goed. Dat leert de evaluatie van de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid (DSB). De aanvankelijke vrees dat de Salduz-trein nooit zou rijden, blijkt ongegrond.

De cijfers geven aan dat de politie in 2012 precies 1 943 602 verhoren heeft afgenomen, waarvan 2,5 % een eerste verhoor betrof van gearresteerde verdachten. 70 % van deze verdachten wenste de bijstand van een advocaat tijdens het verhoor, terwijl 30 % schriftelijk afstand deed van dit recht. De onderzoeksrechters namen het voorbije jaar 14 415 verhoren af van gearresteerde verdachten, waarbij 77 % van de verdachten effectief de bijstand genoot van een advocaat tijdens dat verhoor.

Met alle actoren samen werd een werkbaar systeem gecreëerd voor het verlenen van de bijstand. De bevraging van de actoren geeft aan dat de wet verankerd is in de gewoonten van de politie. Vanuit de advocatuur wordt opgemerkt dat een bepaald respect is gegroeid tussen de verschillende beroepsgroepen. Op bepaalde plaatsen bestaan ook samenwerkingsverbanden tussen de advocatuur en de politie.

WERKPUNTEN VOOR DE TOEKOMST

Toch zijn er ook moeilijkheden en kritieke punten in de toepassing van de Salduz-wet zoals de beschikbaarheid van advocaten en de onzekerheid over hun financiële vergoeding. Dat zorgt voornamelijk voor problemen in het Franstalig landsgedeelte. Ook de impact op de werklast van de actoren vormt een heikel punt. Daarnaast zijn sommige bepalingen in de wet en in de praktijk vatbaar voor verbetering. Hiertoe werden een aantal concrete voorstellen uitgewerkt in het eindrapport waarin een uitgebreide wetsevaluatie aan bod komt. Op korte termijn zijn een aantal punctuele aanpassingen aan de Salduz-wet voorgesteld naar aanleiding van het arrest van 14 februari 2013 van het Grondwettelijk Hof.

Bovendien is er op Europees niveau een richtlijn in de maak die de bijstand van de advocaat zou kunnen uitbreiden en een meer globale hervorming van de Salduz-wet zal vereisen.

Dat alles bood in 2012 genoeg stof voor discussie voor onder meer het actualiteitendebat in de Senaatscommissie Justitie op 4 juli 2012 en de studiedag 'Evaluatie van de Salduz-wet en vooruitblik naar de toekomst' van 18 september 2012. Tot slot kreeg de toepassing van de Salduz-wet heel wat aandacht in de pers en stond de DSB deze journalisten ook te woord.

WAT IS DE SALDUZ-WET?

Onder invloed van het zogenaamde Salduz-arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens was België genoodzaakt om haar strafprocedure fundamenteel aan te passen. De Salduz-wet geeft vanaf 1 januari 2012 aan iedere verhoorde persoon een aantal nieuwe rechten. De grote vernieuwing is de bijstand van een advocaat voor gearresteerde verdachten en dat vanaf het eerste politieverhoor.

HOE EVALUEERT DE DSB DE WET?

Naast het eindrapport werden in 2012 drie tussentijdse rapporten opgemaakt. De rapporten werden overgemaakt aan de minister van Justitie en publiek verspreid via de website van de DSB.

WAT STAAT ER IN DIE RAPPORTEN?

- cijfergegevens over de toepassing van de wet
- de ervaringen van de politie, het Openbaar Ministerie, de onderzoeksrechters en de advocatuur
- een analyse van de juridische aandachtspunten
- vaststellingen van de Stuurgroep of het Overlegforum Salduz
- aanbevelingen

Lees meer op www.dsb-spc.be

RECORD BOVENOP RECORD

Net zoals de Sint steeds vroeger in het straatbeeld opduikt, vervroegen de kranten elk jaar hun artikels en commentaren over de dikte van het Staatsblad. In 2012 beet VOKA Limburg reeds op 26 december de spits af met de mededeling dat het record van 2004 (87 430 blz.) zou sneuvelen en dat met nog vijf publicatiedagen voor de boeg. Uiteindelijk sloten we het jaar 2012 af met 89 084 bladzijden Staatsblad.

Een flink stuk hiervan kwam op rekening van de Vlaamse Overheid, en meer bepaald het departement onderwijs. Een Staatsblad van 4016 bladzijden, eentje van 3786 en nog eentje van 1506, allemaal over het Vlaamse onderwijs. Tel daar nog eens 4500 bladzijden bij voor het transport van gevaarlijke goederen door België en nog wat instructies met betrekking tot de gemeente- en provincieraadsverkiezingen en je zit al snel aan een behoorlijke stapel (virtueel) papier. De acht dikste Staatsbladen van 2012 waren zo samen goed voor net geen 19 000 bladzijden.

HOGERE OMZET

De afdeling 'officiële publicaties – Belgisch Staatsblad' had dus haar handen meer dan vol en dat was ook het geval voor de afdeling 'officiële publicaties – bijlage rechtspersonen'. Zij sloot het jaar af met 21 6532 gepubliceerde akten van rechtspersonen (ondernemingen en verenigingen). Het betreft hier de bekendmakingen van statuten, statutenwijzigingen, ontslagen en benoemingen van bestuursleden, enz. Het aantal akten steeg hiermee met een goede 10 000 en omdat dit betalende publicaties zijn, vertaalde dit zich natuurlijk ook in een merkkelijk hogere omzet: 2012 was goed voor meer dan 67 miljoen euro (btw inbegrepen). Een gedeelte van die omzetsstijging kwam ook van een record bij de publicatie van de jaarrekeningen van ondernemingen. Met 17 000 extra berichten ging deze publicatie over de 395 000 jaarrekeningen.

AFSCHEID VAN EEN OUDE VRIEND

Het Belgisch Staatsblad nam in 2012 afscheid van de publicatie 'Nederlandstalige Arresten van het Hof van Cassatie'. Gedurende 31 jaar stond het Staatsblad in voor de druk en voor het beheer van de abonnementen van deze publicatie. In 2012 besloot het Hof van Cassatie om deze publicatie toe te vertrouwen aan de private uitgever die ook al de Franstalige arresten in zijn collectie had. Dit was de laatste publicatie met een min of meer vaste periodiciteit die de drukkerij van het Staatsblad nog voor haar rekening nam. Vanaf nu is deze afdeling volledig afhankelijk van individuele drukopdrachten vanwege de FOD (en aanleunende diensten).

	AANTAL AKTEN RECHTSPERSONEN*	AANTAL MEDEDELIN- GEN JAARREKENINGEN	AANTAL PAGINA'S STAATSBLAD
2002	155 803	324 800	63 464
2003	155 524	296 000	62 830
2004	184 781	311 342	87 430
2005	192 718	319 950	57 756
2006	191 852	320 983	76 470
2007	188 356	332 480	66 290
2008	195 636	345 118	69 358
2009	191 473	359 182	83 000
2010	198 884	370 656	83 678
2011	205 574	378 588	81 964
2012	216 532	395 820	89 084

* = tot 30 juni 2003 enkel ondernemingen - vanaf 1 juli 2003 zowel ondernemingen als verenigingen (vzw's) samen

INKOMSTEN (ZONDER BTW)	
2002	37 009 304,05 euro
2003	34 439 690,80 euro
2004	40 107 435,79 euro
2005	44 227 935,90 euro
2006	42 905 353,86 euro
2007	43 122 741,65 euro
2008	45 174 044,65 euro
2009	47 856 331,06 euro
2010	49 217 290,25 euro
2011	52 419 131,79 euro
2012	55 601 499,16 euro

Ook drukken behoort nog steeds tot de kernactiviteiten van het Belgisch Staatsblad

ENKELE STATISTIEKEN

Interlandelijke adoptie

	2011	2012
Erkende / geregistreerde adopties door de gemeenschappen begeleid	286 (vooral in Ethiopië, China en Kazachstan)	211 (vooral in Ethiopië, China en Zuid-Afrika)
Erkende / geregistreerde adopties niet-begeleid	73	67
Geweigerde adopties	59	22

Wapens

	2011	2012
Vergunning tot het voorhanden hebben	198	286
Erkenning van wapenhandelaars	8	3
Wapendracht	2	2
Wapenbeurzen	19	20
Voorafgaande uitvoervergunning	34	19
Totaal aantal dossiers ingediend bij de Federale Wapendienst	262 (tegenover 235 in 2010)	330

Stichtingen van openbaar nut

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Oprichtingen	7	4	6	17	28	20	27	24	18	31	31
Wijzigingen	9	5	3	36	44	19	7	7	6	15	3
Totaal	16	9	9	53	72	39	34	31	24	46	34

Ivzw

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Oprichtingen	105	60	100	124	95	113	123	113	125	110	110
Wijzigingen	79	42	69	200	45	37	24	17	15	19	32
Totaal	184	102	169	324	140	150	147	130	140	129	132

Legalisaties en Parlementaire vragen

	2008	2009	2010	2011	2012
Federale wetten (aanbrengen 's lands zegel)	115	179	110	130	195 ⁽¹⁾
Aanstellingsbrieven (aanbrengen 's lands zegel)	108	155	118	78	156
Originele besluiten (archivering)	327	320	247	243	256
Legalisaties (totaal)	26 790	26 027	24 945	24 912	27 477 ⁽²⁾
Externe bezoekers (voor legalisaties)	8229	8711	8219	8065	8831
Parlementaire vragen (coördinatie)	799	864	1009	955	1425 ⁽³⁾

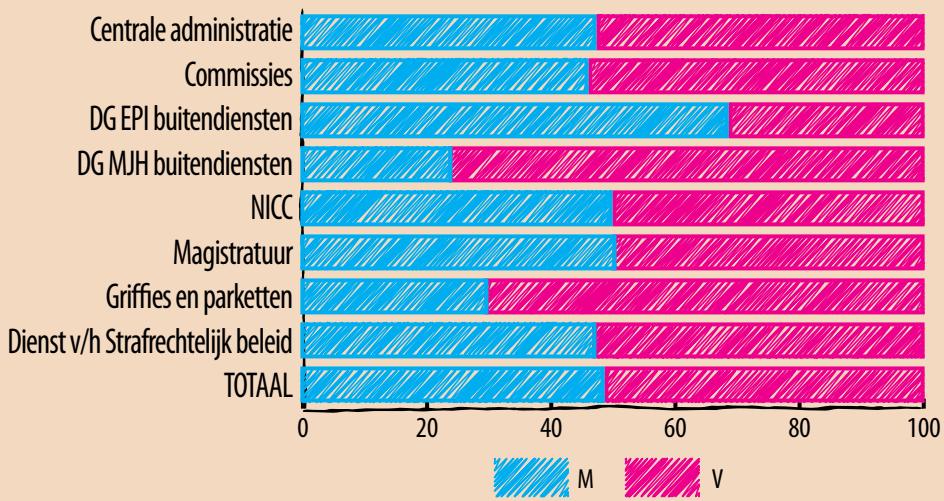
¹ waarvan 40 Justitie

² excl. 1581 dossiers niet in orde

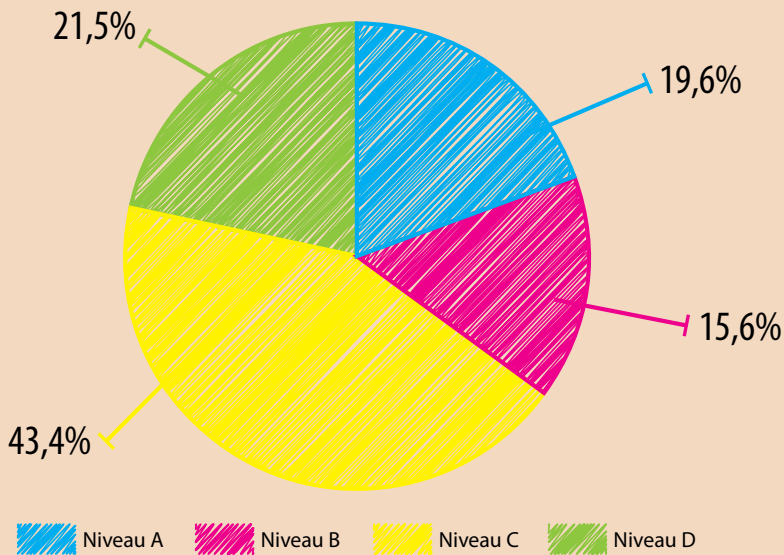
³ 775 Kamer en 650 Senaat

Een kijk op het personeel van de FOD

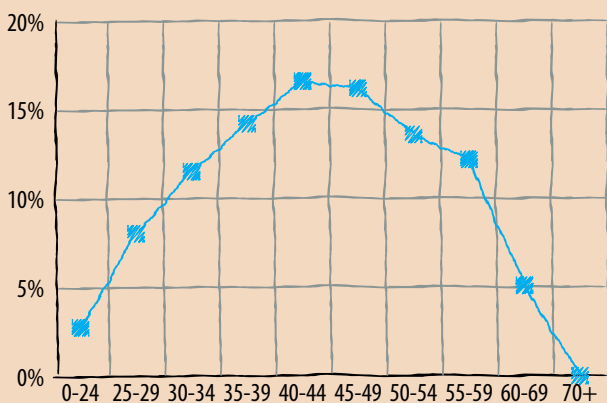
VERDELING MANNEN EN VROUWEN PER ENTITEIT

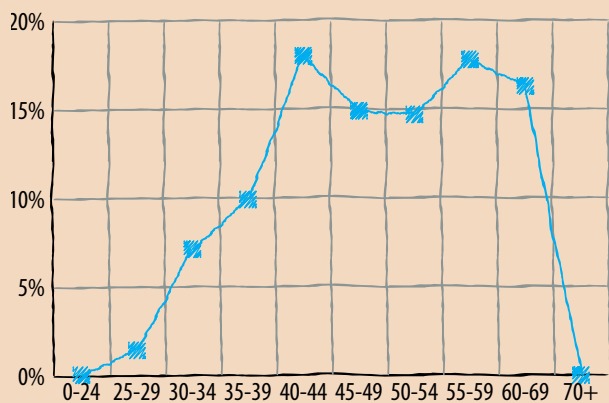
VERDELING VOLGENS GRAAD

VERDELING VOLGENS LEEFTIJD

MAGISTRATUUR: VERDELING VOLGENS LEEFTIJD

INHOUD

SAMENWERKEN

België op kop: wet overbrenging gevonniste personen in EU.....	10
Fundamenten voor grote justitiehervorming	11
Europees geld voor uitwisseling DNA-gegevens.....	12
Antwerps project zet toon in aanpak gezinsgeweld	13
Zaak Habré: België strijdt tegen straffeloosheid	14
Kansspelcommissie ontvangt Nederlandse en Bulgaarse delegatie	15
Lokale reflectie over alternatieven voorlopige hechtenis	16
Focus op opleiding voor gevangenispersoneel	16
Nieuwe adem voor het GREF	17
Drugshonden in de gevangenis	17

INNOVEREN

Waterside: eerste ecologische kantoren	20
Nieuwe omzendbrief sociaal strafrecht	21
Tijdelijk huisverbod bij familiaal geweld	21
Centraal Strafregister vernieuwd en gekoppeld aan ECRIS	22
Informatieportaal boost voor justitiehuisen	23
Programma JustX in de steigers	23
Strafrechtelijk dossier digitaal	24
Inzetten op een moderner detentiebeheer.....	24
Scherven brengen geluk: nieuw labo Glas voor het NICC	25

FOCUSSEN

Moeilijker om Belg te worden	28
Focus op rechtspleging.....	29
Mee aan tafel op horeca-uitbatersdag	29
Zware misdrijven: voorwaardelijke invrijheidstelling verstrengd	30-31
Veiligheid in de gevangenissen: een prioriteit.....	32
Project FMIS: beter meten voor een beter beheer	33
Duidelijkere adviesprocedure voor benoeming gerechtsdeurwaarders	33
Central Printing: minnelijke schikkingen vereenvoudigd	33
Belangrijke contracten in een moeilijke budgettaire context	34
Streven naar een eerlijke sportzomer	35

INVESTEREN

MaCH geeft totaalbeeld verkeersinbreuken en biedt hulp bij verkeersboetes	38
Meer mogelijkheden voor oudere magistraten	39
Verhoging capaciteit snelrecht	39
Vzw oprichten via internet: stap dichterbij burger	40
Vlottere consultatie rijksregister	41
Kaashandel in detentiecentrum Saint-Hubert op volle toeren	41

EVOLUEREN

Nieuwe gerechtsgebouwen voor Hasselt en Luik	44
Gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde hervormd	45
Koning kent 53 keer genade toe	45
Nieuwe cellenvleugels scheppen plaats	46
Inzetten op elektronisch toezicht	47
Nieuw bloed voor Commissie voor financiële hulp	48
Frisse kijk op dezelfde problematiek	48
NICC geeft voorrang aan kwaliteit	49
Afscheid van Alain Bourlet	50-51

SENSIBILISEREN

Ecologisch verantwoord koken in het justitiepaleis	54
Leuvense gevangenis wandelt voor goed doel	55
Just News in de prijzen	55
Mensenhandel concreter bestrijden	56
Beleid in de maak tegen discriminatie en haatmisdrijven	56
Wielergekte binnen de muren	57
SOS IDPB	57
Veel commentaar: een woordvoerder voor de FOD Justitie	58
Gevangenis Gent viert 150 jaar	58
Handen in elkaar tegen kindermishandeling	59

ONDERSTEUNEN

SURB op zoek naar assessoren	62
Account managers RO druk gesolliciteerd	62
Computer Aided Translation vertaalt zich in kwaliteit en efficiëntie	63
Meer dan 82 000 veiligheidsverificaties voor de Veiligheid van de Staat	64
Veiligheid van de Staat beschermt vooraanstaande personen	65
Veiligheid van de Staat controleert wapens	65
Opnieuw meer beslissingen voor financiële hulp	66
Parketten gebriefd over alcoholslot	67
Opleiding MS Office 2010 voor iedereen	67
Nieuwe wet laat het IACSSO toe kwetsbare burger beter te beschermen	68
BPM op snelheid	69

METEN

Begroting: spaarzamer te werk gaan	72-73
Audit bij het COIV	73
Salduz uit de startblokken	74
Vergoeding juridische bijstand onder de loep	75
Staatsblad tekent opnieuw voor record	76-77
Enkele statistieken	78-79

COLOFON

Redactie:	dienst Communicatie in samenwerking met alle betrokken diensten
Vertaling:	Vertaaldienst
Lay-out:	Evy De Bleeckere
Cover:	Sam De Buysscher / www.toyfactory.be
Fotografie:	Stephen Vincke, Regie der Gebouwen, Belga, Istockphoto: Luminov, Kreativ, Ekely, NYSchooter, Eric Vega, Neil Web
Verantwoordelijke uitgever:	Jean-Paul Janssens, voorzitter van het directiecomité - Waterloolaan 115, 1000 Brussel

CONTACT

FOD Justitie
Waterloolaan 115 – 1000 Brussel
02 542 65 11
info@just.fgov.be

De contactgegevens van de verschillende woordvoerders en van de entiteiten van de FOD Justitie vindt u in de rubriek 'Pers' op onze website:
www.justitie.belgium.be/nl/pers/contact/

Dank aan alle collega's voor tijd en moeite.

20

© Sam De Buysscher / www.toyfactory.be

Dienst Communicatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel.: 02 542 65 11
www.justitie.belgium.be